

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C. Box 1013, Toronto 8, Ont., Canada

Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct

Nr. 1,124

PENKTADIENIS, KOVO (MARCH) 13, 1953, TORONTO, ONTARIO

M E T A I XXII

Josifas Stalinas, kurs buvo palaidotas pereitą pirmadienį. Jis mirė sulaukęs virš 73

metų amžiaus. Mirties priežastimi buvo kraujo išsiliejimas į smegenis. Jis paguldy-

tas šale Lenino, Tarybų Sąjungos įkūrėjo, mauzuliejuje Raudonojoj aikštėj.

J. Staliną Palaidojo Šale Lenino

MASKVA. — Josifas V. Stalinas, kurs taip neseniai atkreipė viso pasaulio atydą su kūriniu apie ekonomines problemas Tarybų Sąjungoje, jau guli šale Lenino. Jis paguldytas tenai amžinai. Visa šalis paskendusi liūdėsyje netekusi brangiausio savo vado ir mokytojo.

Tarybų Sąjungos žmonės dar kartą įrodė savo meilę J. Stalinui. Kada jo lavonas buvo paguldytas kolonų salėje, žmonės šimtais tūkstančių ėjo paskutiniam atsisveikinimui. Eilė po šešiolika žmonių tęsėsi 10 mylių. Vainikų ir gėlių buvo tiek daug, kad jos netilpo kolonų ir unijų salėse. Prie jo karsto garbės sargyboj stovėjo didieji Tarybų Sąjungos valdžios ir partijos lyderiai mai rydamiesi, kas 3-4 minutes.

Laidotuvės buvo taipgi nepaprastai iškilmingos. Dešimtys tūkstančių žmonių lydėjo, o dar daugiau buvo su-

sibūrusių Raudonojoj aikštėj. Laidotuvininkai taipgi nešėsi gėles. Išrodė kaip gėlių jūra. Jie taipgi nešėsi Stalino atvaizdus juodame lanke.

Laidotuvėse dalyvavo vyriausybės nariai iš visų liaudies demokratijos šalių, taipgi ir daugybė diplomatų iš kapitalistinių šalių.

J. V. Stalinas kilo iš paprasto batų siuvėjo šeimos, bet savo pasiryžimu, savo darbštumu, kovingumu ir giliu protavimu iškilo į didžiausį žmogų visame pasaulyje. Jo įtaka siekė toli už Tarybų Sąjungos sienų. Vargiai kas nežinojo Stalino vardo civilizuotose šalyse. O kolonijų ir pusiau kolonijų žmonėms jo vardas reiškė šviesą, kuri gali išvesti iš tamsybės ir skurdo.

Jis jau nebekvėpuoja. Jis paguldytas šale Lenino mauzuliejuje Raudonojoj aikštėj. Bet jo palikti raštai, išbuda-

vota Tarybų Sąjunga ir kontribucija visai žmonijai, kurią jis davė laike karo prieš hitlerininkus, nemirs amžinai.

Kapitalo neapykanta socializmui šiandien bando apstemdyti jo garbę, bet ji neužtemdoma. Laikui bėgant ji dar skaisčiau sužibės.

Malenkovas Nori Taikos Pasaulyje

MASKVA. — Kalbėdamas šale Stalino karsto, G. M. Malenkovas, naujas Tarybų Sąjungos premjeras, pareiškė, kad jo valdžia, kaip jo šalies žmonės, trokšta taikos, dviejų sistemų sugyvenimo, nors Tarybų Sąjunga turi užtektinai jėgų atremti priešų užpuolimus.

Po jo kalbėjo Beria ir Molotovas, vidaus ir užsienio reikalų ministrai, kurie

J. Stalino Mirtis Yra Smūgis Visai Žmonijai

TORONTO. — Darbo Progresyvės Partijos lyderis draugas T. Buck išleido pareiškimą tos partijos nacionalio komiteto vardu, kuriame jis sako:

Premjero Josifo V. Stalino mirtis yra nuostolis visai žmonijai. Šioj Tarybų Sąjungos žmonių tragedijos ir gilaus liūdėsio valandoje, kiekvienas kanadietis, kuris vaidino kokią nors rolę kovoje prieš hitlerizmą, atmins su pasididžiavimu ir pagarba tą puikią rolę, kurią Stalinas suvaidino toje istorinėje ir pergalingoje kovoje ir Jungtinių Tautų įsteigime. Kiekvienas kanadietis, kuris troško taikos pokariniame pasaulyje, liūdės mirus šiam

taipgi pabrėžė Tarybų Sąjungos norą sugyventi taikoje.

Nauju Tarybų Sąjungos prezidentu pastatytas maršalas Vorosilovas. Apsigyrimo ministru — generolas Bulganinas.

Višinskis, kuris buvo užsienio reikalų ministru, bus nuolatiniu delegatu Jungtinėse Tautose.

Amerikiečiai Nušovė Dar 23 Korėjiečius

PUSAN. — Amerikiečiai nušovė dar 23 korėjiečius belaisvius. Prie to, 42 sužeidė.

Belaisviai atsisakė išduoti vieną draugą, kuris kuo tai sulaužęs kempės taisykles. Amerikiečių sargai pradėję griežtai reikalauti. Tada belaisviai pradėję kelti triukšmą.

Numalšinimui to triukšmo, amerikiečiai pradėję mėtyti už spygliuotų vielų tvoros į belaisvių tarpą ašarinės bombas. O kada tas nenumalšino, buvo paleisti šūviai iš kulkosvaidžių.

MONTREAL. — Le Devoir, katalikiškas laikraštis, užstoja Rosenbergas, kurie nuteisti mirtin neva už suokalbį perduoti atomines paslaptis Tarybų Sąjungos agentams.

Laikraščio redaktorius prieina išvačos, kad jie yra aukos antikomunistinės istorijos, kuri dabar siaučia.

didžiajam taikos ir draugystės čempionui. Mes piktingai smerkiame imperialistinius karo lurstytojus ir jų lioka jus, kurie nori išnaudoti šią didžią tragediją savo agresinio karo kurstymo interesams ir aptemdyti monumentalius Stalino atsiekiumus. Visi demokratiniai, visokių politinių ir filosofinių pažiūrų kanadiečiai nulenkia savo galvas atiduodami pagarbą vienam iš didžiausių žmonių istorijoje.

Darbo Progresyvė Partija nuleidžia savo vėliavas iš gilaus liūdėsio ir reikšdama nuosirdžią užuojautą Tarybų Sąjungos žmonėms jų liūdėsio valandoje. Su neribotu pasididžiavimu sveikina me atmintį didžiojo draugo, kurio rolė vystyme žmonių laisvės mokslo, marksizmo-leninizmo, yra istorinė. Jo šauni kontribucija demokratijai, draugystei tarp žmonių ir žmonijos progresui, įkvėpė meilę ir neribotą pasitikėjimą širdyse ir mintyse visų pirmyn žiūrinčių žmonių visose šalyse, kaip kad ji iššaukė didelę neapykantą visuose karo kurstytojuose ir reakcijos agentuose.

Stalinas priklausio žmonijai ir amžiams. Jis buvo įkvėptas ir patikimas lyderis ir mokytojas šimtams milijonų darbo žmonių visame pasaulyje, kaip ir Tarybų Sąjungos žmonėms. Jis vedė Tarybų Sąjungos žmones jų epochinėje statyboje naujos, socialistinės visuomenės; pirmos draugijos visoj istorijoje, kurioj nėra išnaudojimo žmogaus žmogumi, kapitalistinių monopolijų, pelnagrobių, nedarbo, stokos saugumo ligoje ir senatvėje; kur nėra diskriminacijos dėl rasės, tikėjimo, lyties, amžiaus ar spalvos — draugijos visuotinos gerovės ir progreso, kuri jau virsta švyturiu išnaudojamiesiems ir pripaustiesiems visur. Ta nauja draugija, linksmas ekonominiai užtikrintas gyvenimas visiems jos žmonėms, ir jos garantija tvarkingo perėjimo prie komunizmo, aukščiausios pažangios žmonijos svajonės, yra nesugriauamas paminklas Stalinui. "Jo vardas gyvuos per amžius, taipgi ir jo darbai".

Pasidairius po Kanadą

Draugo J. Stalino staigus susirgimas ir mirtis davė daug darbo mūsų šalies didlapiams ir radio. Bet su apgailestavimu tenka pasakyti, kad maža naudos buvo tų laikraščių skaitytojams ir radio klausytojams. Šis įvykis parodė aiškiausiai, kaip nusigyvenusi mūsų šviesuomenė, visuomenės auklėtoja. Laikraščių kolumnistai ir radio komentatoriai savo spėliojimais ir pletkais pralenkė ir zakrastijos davatkas.

Negeriau pasirodė ir kapitalistinių partijų lyderiai, o ypačiai konservatų lyderis George Drew. Jis pasidžiaugė, kad dabar komunistinė pasaulio dalis subyrės taip, kaip kadaise subyrėjo Didžiojo Kano imperija po jo mirties.

Protingiausių žmogum iš visų pasirodė Lester B. Pearson, mūsų užsienio reikalų ministeris, kuris dabar randasi New Yorke ir pirmininkauja Jungtinių Tautų generali asemblėjai. Jis savo laiške Višinskiui sako:

"Kaip Generalės Asemblėjos prezidentas, aš išreiškiu per jus Tarybų Sąjungos valdžiai ir žmonėms gilią simpatiją ryšy su premjero Stalino mirtimi.

"Jam mirus, Jungtinės Tautos neteko vieno iš savo steigėjų, o tarybiniai žmonės žmogaus, kuris buvo nenugalimas vada bendroje kovoje prieš nacių agresiją.

"Mes prisimename dabar, kiek daug atliko tie žmonės dėl tos kovos laimėjimo, lai-

mėjimo, kurs padarė balima mūsų pasaulinę organizaciją, kurioje visų šalių milijonai žmonių dabar deda savo viltis dėl taikos".

Kanados moterys per Kanados Moterų Kongresą įteikė finansų ministeriui ponui Abbott protestą ryšyje su šių metų biudžetu.

Jos protestuoja, kad ponas ministeris, duodamas didelius palengvinimus korporacijoms ir kitiems pelnagrobiamis, visai pamiršo motinas ir vaikus.

Kanados industrijose dirba virš 1,000,000 moterų. Didžiama jų net neįeina į kategorijas, kurias liečia biudžetas, nes jos mažai uždirba.

Septyni tūkstančiai Massey Harris darbininkų atmušė kompanijos ir teismo žygius priversti juos dirbti viršlaikį.

Galų gale kompanija buvo priversta pasitenkinti savanoriais, jeigu tokių atsiras.

Tikėsit, ar ne, bet Toronte šiuo tarpu yra virš 20,000 bedarbių.

Šimtai bedarbių nebeturi iš ko gyventi. Jie priversti maitintis iš prieglaudų numetamų trupinių, miegoti ant kietų grindų.

Canadian Tribune rašo, kad Pat Walsh pareiškimai yra ne kas kitas, kaip Duplesio valdžios pastangos praversti bilių 93, atsuktą prieš

Lake Simcoe Homes & Properties

Laikina Raštinė Jackson's Point

KVIEČIAME NAUJUS KANADIECIUS

Mes, kaip dideli žemės plėtotojai, turintieji savo žinioje tūkstančius akrų Market Garden sklypų labai prieinama kaina. Mažas įmokėjimas ir nuo Toronto, iš kur eina geri keliai, esame labiausiai susidomėję padėjimu mūsų draugams naujiems kanadiečiams įsikurti mūsų šalyje.

Mes turime praktiškai nerubežiuotas biznio progas dėl agresyvių žmonių. Šiame distrikte dabar kuriasi naujos industrijos. Turime 5 ar 10 akrų Market Garden sklypų labai prieinama kaina. Mažas įmokėjimas ir lengvas išsimokėjimas; taipgi turime mažų ir didelių farmų.

Mes randamės apylinkės centre ir arti puikiausių smulkmeniško pardavinėjimo rinkų Kanadoje. Mes raginame jus leisti mums padėti jums įsteigti mažas industrijas tarp mūsų čionai.

Rašykite mums ir papasakokite, kas galėtų sudominti jus, ir leiskit padėti jums. Daugelyje atsitikimų galima gauti ir finansinę pagalbą. Rašykite ir atvykite pasimatyti su mumis.

D. H. CHRISTIAN, savininkas

Sutton 399-184 arba Toronto: MAYfair 2369

Londono Žinios

Sintetiniai Gaminiai Paliečia ir Ūkininkus

LONDON, Ont. — Aš prisimenu, po pirmojo karo, vieną rudenį, mano tėvukas nupirko man iš Vokietijos importuotą palta.

"Tai sūnau", sako tėvukas man, "bus tau gražus ir

darbininkus.

Duplesio agentai pasiūkė talkon tą darbininkų išdaviką kaip tik tuo metu, kada pradėjo kilti opozicija tam biliui.

Atsimerat, anais metais buržuazija panaudojo Sullivaną sudaužymui jūrininkų unijos.

Dabar išaiški, kad Telegram leidėjas John Bassett buvo Massey Hall ir vadovavo reporteriams, ir kitiems triukšmadariams, kurie norėjo išardyti Kanterburio dekanų mitingą.

Rodos jo tėvas John Bassett yra Montrealo Gazette leidėjas. Šis laikraštis taipgi atsižymi antidarbininkiškumu.

Telegram Toronte virsta makartizmo Kanadoje organu.

Kanadietis

pigus paltas į mokyklą eiti".

Antroj ar trečioj dienoj, gerai lietuvi sulijus, mano paltas pradėjo skirtis ant mano nugaros. Paltas buvo sintetinis, pagamintas iš popierio.

Dabartiniu laiku moterys ar merginos nusiperka "šilkines" gražias kojines, bet po sykio kito užsidėjimo, jos pasileidžia, sutrūksta. Tai ne šilkinės kojines, bet vadinamos sintetinės, pagamintos ne iš šilko, bet kaip sako, iš tam tikros fabrikuotos medžiagos.

Bet ne visi sintetiniai gaminiai yra niekam neverti. Yra jų, kurie atstoja originalius gaminius, kartais net ir geresni.

Ne tik apvilti sintetinių gaminių vartotojai pradeda geriau juos pažinti, bet ir ūkininkai susidūrė su sintetinių gaminių gamyba, kuri palietė jų ekonominį gyvenimą.

Kovo 3 dieną atsidarė Londone trijų dienų grūdų ir maisto produktų paroda, kurioje, suvažiavę ūkininkai iš plačios apylinkės, džiaugėsi, aidžiaivosi, gėrėjosi savo praktiškai gerai užaugintais produktais. Parodą lankė ne tik ūkininkai, bet daug ir miesto gyventojų atvyko pa-

sižiūrėti ūkininkų gaminių.

Bet be gerųjų pusių, W. P. Watson, Ontarijos gyvulių komisijonierius, atidarydamas parodą, pakėlė negeistiną ūkininkų konkurentą — sintetinę "ūkio" gamybą.

Jau dabartiniu laiku kiauilių augintojai susidūrė su rimta konkencija su sintetinių riebalų gamyba. Daug riebalų "taukų" pagaminama ne iš ūkininkų augintų kiauilių, bet iš tam tikrų augalų ir kitų dalykų.

Avių augintojus smarkiai palietė sintetinių vilnų gamyba.

Raguočių augintojus, kurie be mėsos suteikia daug odos, pradeda stumti iš rinkos sintetinė odos gamyba.

Ypatingai pieno ūkininkai pradeda jausti vis didesnę ir didesnę konkenciją iš sintetinio "pieno" produkcijos.

Margarinas, kuris gaminamas iš tam tikrų daržovių ir kitų chemikalinių priemonių, sviestas stumia iš rinkos ir muša jo kainą. Vėlesniu laiku daugiau pasirodo rinkoje sintetinės smetonos, ledų košės (ice cream), kur ir smetona rinka mažėja.

Ateityje numatoma, kad sintetinių "ūkio" gaminių pasirodys rinkoje dar daugiau, kas reiškia ūkininkų produktams konkenciją ir kainų numušimą.

O kas žino, gal už metų kitų gali pasirodyti ir sintetinis tabakas?

Matote, kur gaminiai ar maisto produktai gaminami ne sulig visuomenės poreikavimo, bet paremti ant pelno, ten su gaminių vartotojais ar jų gamintojais visai nesiskaitoma. Fabrikantai ir (Pabaiga ant 12 pusl.)

Jeį Dar Neturite, Įsigykite ir Skaitykite šias Knygas:

Lietuvių Tautos Atbudimo Pionieriai. Parašė Dr. A. Petrika apie veiklą Dr. Kudirkos, P. Višinskio, Petkevičiūtės, J. Biliūno, Žemaitės, Lazdynų Pelėdos, Satrijos Raganos. Knyga svarbi, su paveikslais. 320 puslapių. Kaina \$1.00.

ŪKANOS. Parašė M. Rasoda - Mizara. Apysaka iš Amerikos lietuvių gyvenimo. 342 pusl. Kaina \$1.00.

ALIEJUS. Parašė Upton Sinclair. Tai vienas iš įdomiausių jo romanų. 800 puslapių. Kietais viršais. Kaina \$2.00.

PAVASARIO GODOS. Eilių rinkinys. Parašė vienas iš buvusių žymiausių Amerikos lietuvių poetų Stasys Jasilionis. Joje telpa apie 300 eilių bei dainų. 256 puslapių. Kaina \$1.00.

Argentina ir Ten Gyvenanti Lietuviai. Parašė R. Mizara, kuris gyveno Pietų Amerikoje. Knygoje rasite informaciją ir apie kitas Pietų Amerikos šalis. 190 puslapių. Kaina \$1.00.

Pirmoji Lietuvos Sovietų Valdžia. Parašė V. Mickevičius - Kapsukas. Knygoje aprašoma 1918-1919 metų Lietuvos žmonių kovos už laisvę. Su paveikslais. 240 puslapių. Kaina \$1.00.

Su užsakymu prašome prisiųsti ir mokėti. Persiuntimą mes apmokame.

LLD Kanados Veikiantis Komitetas,
P.O. Sta. C, Box 1007, Toronto 3, Ont.

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

337 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT

Sviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Karbarių Apsistojimui

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: 46917

Praeitais metais, kovodama ekonomikos, apie tai į spaudoje patai vykda ną Tarybų ūkiui išvyst

Metinė produkcijos gamybai mingai įvyly gamyklų ir kai, visi jo teisėtai did palyginti s produkcijos tis padidė Lietuvos g garo turbinų staklių, elektros dirbinių gan žuazinė Lie negalėjo api dirbinių gar

Lietuva t limi. Broli nems tauto didžiųjų r dant, respu konstruotos hos, įkurt Nepaliaujar pirmarūšių nizmų park tu įrengin Maskvos, I ko, Charko tų Sąjungos mechanikos elektros sk turbinų gar dažymo aį staklių gar kurios buvc metais, yra kiomis tar mis ir maš. veikusiose

Prof. Jouza bū Lietuvos mijos prez

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusei metų \$1.50
Visur kitur metams \$3.50; pusei metų \$1.75.

LIAUDIENIS BALSAS

P. O. Station C., Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

SMENISKAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO

Telefonas: EMpire 6-4358

BEREIKALINGAS DZIAUGSMAS

Sužinojus, kad J. Stalinas sunkiai susirgo ir veikiausiai nebeatlaikys, buržuazinė spauda nelaukė nei minutės, pradėjo kaip iš kibiro versti spėliojimus, kas atsitiks Tarybų Sąjungoje po Stalino mirties. Didlapiams išrodo, kad be Stalino tenai užvirs baisus karas už vadovybę, prasidės vidujinis karas ir t.t. O kai kurie laikraščiai tiesiog pradėjo raginti Eisenhowerą ir kitus rengtis prie "rugiapiūtės". Girdi, dabar tai jau geriausia proga.

Ar yra bent koks pamatas tokių spėliojimų išsipildymui? Į tai gali atsakyti žinomi faktai.

Nuo to laiko, kai buvo sučiupti suokalbinkai, trockistai, socialrevoliucionieriai ir kiti, darant planus sugriauti tarybinę valdžią su vokiečių ir japonų talka, Tarybų Sąjungoje nebuvo nesutikimų. Karas davė geriausią progą visiems Stalino priešams, bet jų neatsirado. Tik vienas kiek žymesnis kariškis, tūlas generolas, pasidavė vokiečiams. Visi Tarybų Sąjungos lyderiai, kaip ir liaudies, didvyriškai gynėsi nuo užpuolikų. Jie sumušė baisiausią karo mašiną ir laimėjo negirdėtą pergalę. Visas kapitalistinis pasaulis nusigando tos pergalės.

Po karo Tarybų Sąjunga pasijymėjo vieningumu ir darbštumu atstatyti šalį, dideliais šuoliais žengti pirmyn. Jie prieš save turi aiškų kelią. Staliną visi mylėjo ir garbino, bet jis vis mažiau ir mažiau dalyvavo įvairiose sueigoose su savo kalbomis.

Stalinas išmokė Tarybų Sąjungos žmones kaip branginti savo kraštą, kaip ginti jį, kaip kelti jį kultūriniai ir ekonominiai, kaip eiti prie komunizmo. Jis išauklėjo daugelį lyderių, kurie gali paimti ten, kur jis sustojo, ir tęsti darbą pirmyn.

Kapitalistai klysta, kad Tarybų Sąjungoje dabar tokia padėtis, kaip kad buvo Leninui mirus. Kas jokio skirtumo nemato, tas nieko nemato.

ZMONIŲ AKIPLĒSISKUMAS

Ryšy su Kanterburio dekanu Dr. Johnstono atsilankymu Kanadoje, spaudoje pasirodė nemažai diskusijų. Vieni gyrė chuliganus, kurie draskė jo mitingus, kiti peikė. Išitraukė net kolumnistai, taip sakant, spaudos smetonėlė. Ir reikia pasakyti, kad ta smetonėlė pasirodė tikromis išrūgomis. Jie pasirodė ne tik priešais demokratijos, kurią jie taip dažnai mini, bet ir akiplėšomis.

Stodami už tai, kad būtų leista mušeikoms ardyti pažangiųjų mitingus, jie šaukė, kad, girdi, tuo metu, kai komunistai žudo mūsų karius Korėjoje, tai čia yra leidžiama komunistams ar jų sekėjams turėti mitingus, užtarti korėjiečius, Tarybų Sąjungą, kritikuoti Amerikos politiką ir t.t. Kitaip sakant, korėjiečiai ir kiniečiai basiai nusiženčia, kuomet jie ginasi nuo tų, kurie atvyko jų žemę naikinti iš už kelių tūkstančių mylių.

Matote kokia jų išvada. Jeigu amerikietis, anglas ar kanadietis nori, kad Korėjoje valdžią turėtų liaudies priešai, tai nevalia priešintis. Nevalia niekam priešintis britams ir kitiems Indokinijoje, Malaajuose. Aišku, nevalia patiems kanadiečiams priešintis savo kapitalistams.

Daleiskime, kad Korėja būtų Kanada. Čia susikirstų dvi pusės, o tuo pasinaudodami, rusai ir kiti atsistų savo kariuomenes. Ar Amerika galėtų laikytis nuošaliai, matydama, kad jos panosėj svetimi įsigali? O Korėjoje kaip tik tas ir yra. Svetimi ginklu nori pašalinti liaudį, kuri neapkentė atžagareivių klikos, ir įsitvirtinti Kinijos pasienyje.

Korėjiečiai ir kiniečiai turi tūkstantį kartų ddesnes teises gintis nuo kanadiečių ir kitų, negu kad kanadiečiai ir kiti kariauti tenai.

Svetimųjų lindimas į Korėjos reikalus sudaro pavojų pasaulinio karo, kurs gali vėl nuterioti visą žmoniją. Dr. Johnson ir toki nori tą pavojų sumažinti, jei ne visai pašalinti. Jų žygiai gali daugiau kanadiečių išgelbėti nuo mirties, negu kad tie chuliganai, kurie, reikalui esant, veikiausiai dumtų palus pasikėlę. Nemažai jų yra tą padarę Europoje. Tik čia jie labai "smart".

KAS NAUJO PASAULYJE

Žinia, kad J. Stalinas, Tarybų Sąjungos premjeras ir tos šalies komunistų lyderis, sunkiai serga, sujudino kapitalistinį pasaulį panašiai, kaip skruozdes išjudina išardymas jų namų.

Didlapiai ir radijas tiesiog iš galvos ėjo. Laikraščiai užsipildė paveikslais tarybinių lyderių ir visokiais spėliojimais, kas dabar bus. O drąsesnieji, kaip kad torontiskis Globe and Mail, tuojaus pradėjo agituoti už karą.

Girdi, dabar, kada Tarybų Sąjungą prispaudė vidujinis krizis, reikia pasinaudoti proga.

Kapitalistinis pasaulis pasirodė esąs ne tik beširdis, besotis, bet ir aklas, neturįs supratimo, aiškesnio vaizdo, kas Tarybų Sąjungoje įvyko ir kokio padėtyje ji dabar yra.

Ta proga jis parodė žmonijai, kad besočiai kapitalistai yra daug didesnis pavojus taikai, negu kad buvo įsivaiz-

duojama. Globe and Mail pasisakymas lygus raginimui užklupti šeimą prie mirštančios šeimos galvos lovos ir sunaikinti ją.

Bet jie labai nusivils, kada jų svajonės dar kartą subliuks. Stalinas buvo žymus lyderis, bet jis buvo ne pirmas ir ne paskutinis. Lieka daug žymių jo pasekėjų, iš kurių išaugs naujas lyderis. Pamatai jau padėti, namą užbaigti bus lengviau, negu kad pradėti.

Generolas James A. Van Fleet, amerikiečių komandierius Korėjoje, kalbėdamas kongresiniame komitete, pasirodė ne tik tipišką atžagareiviu, bet ir pagyrūnu.

Užklaustas apie tai, ką jis mano apie Stalino ligą, jis pasakė, kad "komunistas geras tiktai negyvas". O kas liečia Korėją, tai amerikiečiai sėdį tenai ant vietos iš savo valios.

Bet kada jį paklausė, ko-

dėl jie tebėra prie 38 lygiagretės, jis atšovė, kad jis neturi jokio raporto dėl klausinetojų, taigi reikalo teisingas.

Vakariniai sąjungininkai "išspyrė" Krupą iš biznio. Jie privertė jį sutikti perduoti savo dalį plieno, geležies ir anglies industriose ir daugiau nelysti į tą biznį. Už tai jam bus sumokėta \$47,000,000.

Prie to, jam lieka dar \$95,000,000 kitose industriose.

Krupas ir toliau palieka dar didžiausiu pramonininku ir ginklų ir amunicijos gamintoju.

Pabaigoj karo Krupas buvo nuteistas 12 metų kalėjimo kaip karinis kriminalistas, bet amerikiečiai tuojaus jį paleido.

Čia galima dar pažymėti, kad Adenaueras nepasirašė po sutartimi. Jis nenori, kad Krupas būtų apkarpytas. Kada vokiečiai įsigalės, jie nusisipsiaus ant visko ir Krupas vėl bus toks amunicijos karalius, koks buvo.

A. Edenas ir R. A. Butler, užsienio reikalų sekretorius ir finansų sekretorius, buvo atvykę į Washingtoną perstatyti amerikiečiams britų šalių konferencijos tarimus dėl pagerinimo ekonominių reikalų.

Edenas gyrėsi, kad Britanija dabar stovi geriau ir jis nieko neprašo. Bet faktas palieka faktą, kad ekonominiai reikalai tenai nėra geriausi. Be reikalo žmonės nevažiuoja į kitą šalį ieškoti pagalbos.

Iranas, atrodo, vėl perėjo per ugnį.

Jau aišku, kad karaliui buvo pasidarę ankšta ir jis buvo pasirėngęs pabėgti į užsienį.

Sakoma, kad nesutikimas tarp karaliaus ir premjero paeina iš finansinių reikalų.

Mosadegas nori sumažinti karališko dvaro pajamas, o tas labai priešingas tam.

Su Eisenhowero pasimojimu atsimesti nuo Jaltos ir Potsdamo sutarčių atsitiko tas pats, kas atsitiko su jo pažadu laike rinkimų baigti karą Korėjoje.

Pamatęs, kad britai ir kiti nenorį sekti paskui, jis atsiskakė nuo pasimojimo. Viskas, ko jis dabar nori, tai pasmerkti Tarybų Sąjungą už pasinaudojimą sutartimi "kitų žmonių pavergimui".

Išsisukinėjimas labai gudurus, bet mažai jis naudos atneš.

Žvaigždė šviesioji

V. REIMERIS

Žvengia žirgas bėras,
Bernužėlio klausia:
— Kur, berneli mielas,
šiandien tu keliasi?

Kaip surasti kelią
Naktį šią žvaigždėtą
Tiesiai pas mergele,
širdžiai pažadėtą?

Miglomis pabalęs,
Ūkanom nurūkęs,
Bėga bėga kelias
I šešis kolūkius.

Trys iš jų pirmūnai,
Trys milijonieriai,
Ko, berneli, dūmoj
Visas pasinėręs?

— Oi, žinau, žirgeli,
Kur šiandien keliasi:
Pas mergele kelio
Aš žvaigždes paklausiu.

— Nieks žvaigždžių šviesiojų
Suskaityt negali,
Tai kuri iš jų
Tau parodys kelią?

— Ta, kuri šviesiausiai
Tarp šviesiausių žeri,
Ta, kuri priklauso
Mano merguželei.

Ji ant jos krūtinių,
Prie širdies karštosios, —
Reiškia, pirmutinis
Ir kolūki: josios.

Žvengia žirgas tvarte,
Žvengia ir nežino: —
Bernas su šį kartą
Pakinkys mašiną.

Sės, nuš per lauką,
Kur keliai vingiuoja,
Kur bernelio laukia
Didvyrė Brangioji.

Stal
ir mir
sauli.
sujudi

Tar
o taip
mokra
dėlj ir
savo r
riš sur
valand
ju, vilt
kuris
kultūr
mą.

Sup
širdies
na.

Ner
šalių i
ne viet
das.

kaip g
vas k
išmint
kė visu
jams u
linę ta

Jo r
rado a
viltį k
vos.

Ta j
žmoni
mečius
nų Ma

Tač
darbo
tautų
karo l
buvo l
žmogu

Tary
mai T
kaip ir
budavo
neatsk
lino va

Stal
tarybu
valios
savo ti
visų pa
žmoni
klauso

Įveil
įveikti
tingur
už taik

Ir to
pitalist
visiška

Jie n
daužyt
simbol
Staliną
šauti v
mus,
donkie

kad iš
sulaiky
žangą!

Kiti,
Stalinu
tarybir
mas ir
gumas
— ėmė
siradus
pulti T

Pastabos

Stalino staigus susirgimas ir mirtis sujūdino visą pasaulį. Lyg žemę kas būtų sujūdinęs po visų kojomis.

Tarybų Sąjungos žmonės, o taipgi ir visų liaudies demokratijų žmonės pajuto didelį ir skaudų smūgį netekę savo mokytojo ir vado, kuris sunkiausiose jų gyvenimo valandose buvo jų užtarytoju, viltimi ir patikimu vadu; kuris išvedė juos į pergalę, kultūringą ir šviesų gyvenimą.

Suprantama kokį didelį širdies skausmą jie pergyveno.

Nemažiau jo liūdi ir kitų šalių žmonės. Stalinas buvo ne vien tarybinių žmonių vadas. Jis, kaip marksistas, kaip genialus žmonijos vadovas kovoje už taiką, daug išminties ir pamokinimo teikė visų šalių ir tautų kovotojams už savo laisvę ir pasaulinę taiką.

Jo mokiniuose daug kas rado atspirtį, suraminimą ir viltį laimėjimui teisėtos kovos.

Ta jo išmintimi ir mokslu žmonija naudosis ilgus šimtmečius, kaip ir jo pirmtakų Markso, Engelso, Lenino.

Tačiau kapitalistiniame darbe žmonių išnaudotojams, tautų pavergėjams, kaip ir karo kurstytojams, Stalinas buvo labiausiai nekenčiamas žmogus.

Tarybinių žmonių laimėjimai Tėvynės karo metais, kaip ir milžiniški atsiekimai budavojant komunizmą, yra neatskiriamai surišti su Stalino vardu.

Stalinas pasidarė simbolis tarybinės liaudies geležinės valios ir ryžtingumo siekti savo tikslo, ir kartu simbolis visų pavergtų tautų ir darbo žmonių kovos už savo nepriklausomybę ir laisvę.

Iveikti Staliną — reiškia iverkti tarybinės liaudies ryžtingumą, iverkti kovojančių už taiką žmonių valią.

Ir todėl Stalinui mirus, kapitalistiniai propagandistai visiškai neteko galvos.

Jie neišmanydami, kaip sudaužyti tą, ką Stalino vardo simbolis reiškia, vieni metėsi Staliną niekinti, kiti pranašauti vidujines kovas, sukilimus, perversmus ir karą, donkichotiškai tikėdamiesi, kad išniekinę Stalino vardą, sulauks žmonijos pirmynžangą!

Kiti, įsivaizduodami, kad Stalinui mirus, mirė ir tas tarybinių žmonių nepalaužiamas ir nepalenkiamas ryžtingumas žengti į komunizmą, — ėmė šaukti, kad dabar atsiradus geriausia proga užpulti Tarybų Sąjungą ir su-

V. M. Molotovas, kurs paskirtas užsienio reikalų ministrui. Jis perima pareigas iš Višinskio, kurs paskirtas nuolatinis Tarybų Sąjungos delegatu Jungtinėm Tautom.

Ką Kiti Rašo

"Gripas" ir Kitas "Visų Galų Suirimas"

Tūlas J. Masiulis tautininkų "Dirvoje" rašo, kad dvi grupės apleidę Vliką (Vyriausią Lietuvos "Vadavimo Komitetą") ir stengiasi sukurti savus tokius komitatus. Jos sako, Vlikas labai susilpnėjęs ir yra bevertis.

Tūli nori iškelti Vliką į Ameriką, bet kiti bijo, kad tada jis liks viena kelintos eilės grupelių ar komitetų "be jokios reikšmės", taipgi būdamas "toliau nuo Lietuvos" jis dar mažiau gaus pinigų.

B. K. Naujokas, tame pačiame "Dirvos" numeryje rašo apie visokias ligas pas tuos "vaduotojus". Jis sako:

"Salia paprasto lengvos formos gripo epidemijos, sugrįžo į mūsų mažosios politikos sluoksnius ir kita protarpiais pasikartojanti epidemija — egziliinės vyriausybės sudarinėjimo epidemija."

Per daug atsiranda norinčių sudaryti "Lietuvos valdžias" Amerikoje, Vokietijoje-

naikinti ten padarytą progresą.

Bet koks tai visiškai kvailas samprotavimas!

Stalinas mirė, bet ką jo vardas simbolizuoja, nemirė. Yra mirę ir kiti dideli žmonių vadai, bet su jais sykiu nemirė ir nemirs komunizmo budavotojų nepalaužiamas ir nepalenkiamas ryžtingumas žengti pirmyn, kaip ir pavergtųjų ryžtinga kova už savo laisvę, bei žmonijos siekimas taikos.

Z. J.

je ar kur kitur, būtent, "egziliškos valdžias".

"Plinta iš lūpų į lūpas gandai, kad tūlas kongresmanas ar šiaip koks pareigūnas, kurių vardai paprastai nutylimi, jau įsakmiai pašnibžda į ausį — "kurių galų dar laukiate su savo vyriausybės sudarymu"."

Didelis čia būtų daiktas, jei kuris nors kongresmanas ar senatorius ir pasakytų tai. Juk jie daug nesąmonių prikalba. Bet iš to, kad "vardai nutylimi", matyti, kad nesiranda tokių.

Kas kalba apie tai? Jie patys:

"Spaudoje iš šios pusės jam pritarė L. Prapuolenis, trečiuoju užgiedojo G. (ne E!) Galva. Tai neišvengiamai sukelia žmonėse susirūpinimą..."

Prapuolenis ir Galva irgi atrodo "užtylėti vardai" — slapyvardžiai. Ir žmonėse tas nesukelia jokio susirūpinimo, nepaisant kas tai kalbėtų.

Sukūrimas tokios valdžios Lietuvai, būtų vaikų žaislas. Lengva sukurti Lietuvai "valdžią" Chicagoj, Munchear Londonė. Visa bėda tačiau, kad Lietuva yra ne ten, ir kad Lietuva jau turi savo valdžią ir nepraso naują jiems sukurti.

Pats Naujokas matyti prastai į tai žiūri. Jis sako, jog tą "gripą" paskleidė estai, jie sukūrė kelias "valdžias tremtyje", bet ir tos valdžios viena kitą smerkia, viena kitai priešingos.

Tokia valdžia, mano Naujokas, neturėtų vertės:

"Sakoma, Vlikas neturi

savo ankstyvesnio autoriteto. Kodėl? Ešą todėl, kad jėda vidaus nesupratimų vėžys, kad jo nariai nesą parinkti pagal sugebėjimus, o tik pagal neturėjimą galimybių išvykti iš Europos..."

Taigi, pabėgę iš Lietuvos, negali atvykti Amerikon, susibūrę į "vyriausią Lietuvos vadavimo komitetą" ir rankioja iš kitų šalių lietuvių pinigų, žinomą, gerokai palengvindami sau ponišką gyvenimą. O Lietuvai nuo to rei šilčiau, nei šalčiau.

Susidarytų Lietuvai "valdžia", pasikartotų tas pats, tik būtų kiek sunkiau ir Vlikui, nes tektų dalintis ir taip jau negausiomis aukomis.

Dėlto blaivesni jų laiko tai savotiška liga, atsirandanti (1) iš dalies noro valdyti, (2) iš noro gyventi kitų lėšomis.

Stambiausias, gausiausias aukų šaltinis yra Jungtinių Amerikos Valstijų lietuviai. Jų gausumas betgi žymiai mažėja. Dėlto gudresni iš tų "vaduotojų" mano, kad kūrims "valdžių", vis daugiau "vadovavimo autoritetų" yra nesveikas reiškinys. — Vilnis.

Pietų Amerikoje

Argentinos Peronas šiuo metu svečiuojasi Čilės respublikoje.

Perono vizitas Čilėn yra visai aiškinamas. Vieni sako, kad iš šito vizito išplauks glaudi tarp šitų dviejų kraštų kooperacija ekonominėje ir politinėje sferose.

Argentina ir Čilė — kaimynai. Rubežius, jas skirias, yra labai ilgas: jis eina pro Andes kalnynus, skiriančius abi šalis.

Galimas daiktas, kad Peronas su Čilės prezidentu Carlos Ibanez de Campo tariasi dėl visos eilės Pietų Amerikos respublikų suartėjimo, dėl sudarymo ankštesnių ryšių ekonominėje ir politinėje srityse.

Pietų Amerikos respublikas šiandien žiauriai išnaudoja Wall stryto kapitalas. Jei jos nori iš jo pasiliuosuoti, tai privalo eiti vieningu keliu, privalo tai atlikti tvirtindamos savo ekonomiją, savo pramonę; privalo tai atlikti vienos kitoms padėdamos.

Pietų Amerika turtingas kontinentas. Bet jo gyventojai, darbo žmonės, velka sunkiai beįsivaizduojamą skurdą. Jie skursta pirmiausiai dėl to, kad ten viešpatuoja svetimas (imperalistinis) kapitalas, sugrobes gamtos resursus: aliejų, blėką (skardą), ir tt., ir pramonę.

Kai kuriuose kraštuose jau kyla griežti žmonių reikalavimai, kad svetimų kraštų kapitalistų turtai, esą Pietų Amerikoje, būtų suvisuomeninti, kad jie būtų konfiskuoti. Prieš jankių imperia-

ŠYPSENOS

Užsiėmęs žmogus

Bosas neteko kantrybės ieškodamas paišelio.

"Ar nematei paišelio", kreipėsi jis į sekretorę.

"Už ausies", atsakė sekretorė.

"Negaišk laiko, greičiau sakyk, už kurios", paragino jis sekretorę.

Jis Vertas Kredito

"Tai jūs galų gale metėt gėrę," gyrė krautuvininkas žmogeli.

"Taip, jau keturios savaitės neturėjau burnoj nei lašo alkoholio".

"Už tai jums verta duoti didelį kreditą".

"Aš irgi manau taip ir tikiu, kad man duosit dabar mėsos ir kito maisto ant kredito".

lizmą žmonių nusistatymas Pietų Amerikoje yra didelis ir jis vis auga.

Nedidukėje Guatemaloje jau pradėjami daryti rimti žingsniai žmonių būviui gerinti. Ten nutarta praveisti griežtą žemės reformą. Tam priešinasi samdytojų klasė, tam priešinasi ir Jungtinių Valstijų turčiai, kurie ligi šiol Guatemalą, kaip ir kitas nedideles Pietų Amerikos respublikas, neoficialiai valdė.

Tuo pačiu kartu iš Brazilijos pranešama, kad šiaurinėje to krašto dalyje grūmoja baisus žmonėms badas. Bijodami žmonių sukilimo, valdytojai šiandien galvoja, kaip pašalinti bado šmėklą.

Badas grūmoja šioms provincijoms: Maranhao, Piaui, Ceara, Rio Grande de Norte, Paraíba, Pernambuco ir Algoas.

Minėtų valstijų gubernatoriai renkasi į konferenciją svarstymui, ką daryti.

Brazilija — didžiausia ir bene turtingiausia iš visų Pietų Amerikos respublikų. Geografinis Brazilijos plotas didesnis už Jungtinių Valstijų plotą, kuomet gyventojų tėra tik apie trečdalis tiek, kiek Jungtinėse Valstijose. Jeigu ten grūmoja žmonėms badas, tai reikia suprasti, kad jo šaknys vyriausiai glūdi pačioje visuomeninėje santvarkoje.

Pietų Amerikos kontinentas yra didelis ir turtingas, bet darbo žmonės biedni, daugelyje kraštų jų buitį tragiška. Visa tai verčia juos kovoti pirmiausiai prieš kitų kraštų išnaudotojus.

Neveltui Mr. Dulles ančai savo kalboje sakė, kad "mums" tenka daugiau kreipti dėmesio į Pietų Ameriką. — Laisvė.

Nuo Vancouver Ligi Vienos

Rašo A. Grinkus

(Taša)

Montrealas išrodo labai panašus į Torontą, bent pro vagono langus: namai ir nameliai didžiųjų mūrinių, kas sudaro nuobodų vienodumą ir sunku atskirti, kurie yra nauji ir kurie seni, nes visur plytos beveik vienodai tamsios.

Pakeliui matosi eilės mažų dirbtuvėlių ir sandėlių, sandėliukų, daug užrašų francūzų ir anglų kalbomis, kiti vien francūziškai. Moterų apsirengimas išrodo panašus į vakarinės Kanados, bet vyrų, jau gana skirtingas: daug matosi su kailinėmis kėpurėmis, paltų didžiūma su kalnierišiais iš kažkokių žvėrelių kailiukų, pilki ir juodi, turbūt nudažyti. Matosi nekuriu apsilikę kaip vancouveriečiai, su lietpalčiais ir skrybėlėmis, mat, šiomet oras ir čia nešaltas. Įvairūs skelbimai parodo jaunąs merginas su simetriškai nuaugusiomis kojomis ar krūtėmis, kurių pagalba mėginama parodyti daugiau cigarečių, kojinių ar automobilių.

Dar pusvalandis ir traukinys jau yra CPR stotyje. Skubame į taksį, nes specialus traukinys yra prie CNR stoties. Pasirodė, kad šios gelžkelio stotys Montreale yra visai arti viena antros, ir samdymas vežėjo buvo beveik nereikalingas, bet skubėti reikia, beliko tik pusvalandis. Žiūriu greitai į pasportą delegato, kurį turiu surasti, ant foto matosi, kad galva kiek subandažuota, turbūt imta dar nesena. Dar kelios minutės ir pastebiu kresną jauną vyrą su randu ant kaktos, beveik tuo pat momentu pamatau ir savo kaimyną iš Lietuvos. Apsikeičiam keletu sakinių ir mudu su delegatu Roussil einame prie Kanados valdininkų, kurie patikrinę pasportus liepia mums skubėti į traukinį. Kažkokia jauna mergina, paraudusi akimis, verkia ir aiškinasi valdininkams, bet šie pastato ją šalyje, kad netrukdytų kitų keleivinių. Skubam prie laiptų No. 13, kurie veda į mums skirtą traukinį. Čia mano kaimynas įteikia man bonką "vaistų". "Jei sirgsi, ar negalėsi valgyti — išgerk, čia daryta Kvebeko provincijoje, gal būt kokių šventų minyškų, nors nuo jūrų ligos tuštų padėti".

Specialus traukinys pusėtinai pilnas keleivių, kaip būtų naudinga sulaikymui karo, jei visi šie žmonės važiuotų į taikos kongresą Vienoje. Sunku pasakyti, kurie yra delegatais, nes pažįstami nematyti, o gal kai kurie ingi važiuoja ten, kur aš. Štai tenai vyras, išrodo kaip Dr.

Endicott, kurį girdėjau keletas mėnesių atgal Vancouveryje, kuomet jis sugrįžęs iš Kinijos pasakojo apie amerikiečių vedamą bakteriologinį karą. Priėjęs paklausiu, ar tai jis, pasisakau savo pavardę. Taip, tai buvo Dr. Endicott.

Senyva moteris su stipriais angliškais akcentais savo dešimties metų mergaitei greitai prabėgančius pro traukinio langą vaizdus, gi mažoji klausia kas keletą minučių, ar toli Kvebeko miestas, kaip toli ligi laivo. Paskiau prisipyvus kviečia motiną, kad eitų laivybų ginčijū tau, mama, penkiasdešimt centų, kad aš ant laivo nesirgsiu... Girdėdami laivybas, keleiviai juokiasi, nes jiems gal būt teko laivu važiuoti.

Antrą valandą po pietų pasiekiam Kvebeko miestą ir laivą. Stojam eilėse vėl patikrinimui dokumentų. Važiuojanti į La Havre vieną vietą, o mes, kurie per Southampton, kitoj. Eilės siūbuoja į visas puses, nerimauja, nori kiekvienas patekti į išdidų laivą kuo greičiau.

Tik įlipę laivan kiekvienas pildome tam tikras anketas, kuriose reikalauja įvairių informacijų: Kur gimęs, Kur gyvena, Kur važiuoj ir daugelį kitų. Laivo kasininkas apsuptas žmonėmis, mat laivas, nors Kanadoje, bet jau Anglijos pinigais turime mokėti už pašto ženklus, atvirutes ir visus kitus produktus ar patarnavimus. Salione didžiūma stalių užimti rašytojais, nes laike sekančių po-

ros valandų yra galimybių pasiūsti pašta dar iš Kanados, o paskiau susisiekinas bus vien radio, kas yra gana brangu. Stengiuosi pasiūsti nors po atvirutę į kiekvieną lietuvių koloniją, o jei bus laiko, tai ir po laiškutį kai kur.

Jau ir valiskos iškrautos kolidoriuose, kiekvienas gabena į paskirtas kajutes. Man tenka kambarėlis be maža laivo viduryje, bet prie pat dešinės sienos. Labai apsidžiaugiau, kada įeina su valiska ir kitas delegatas, tai jaunas skulptorius iš Montrealo, Roussil, kurį ryte taip su rūpesčiu ieškojau Montrealo stotyje. Reiškia, mudu jau seni pažįstami, o kas svarbiau, kad vykstame į Vieną tuo pačiu tikslu, galėsime apsikeisti mintimis, kaip reikia dirbti, kad karų daugiau nebeįvyktų. Kambarėlyje ant stalo randame dar vieną anketą, kurią užpildę nešame viršun. Čia prie stalo sėdi valgyklos vedėjas, išduoda valgomųjų stalų numerius, man tenka 9-tas. Skulptorius užtikrina, kad tai laimingas, sako: "Pamatysi, nei vienos suvalgytos porcijos nereikės išmesti".

Blėkinės skardus balsas, lyg kad kas į skauradą daužytų, šaukia vakarieniš. Prie stalo mes keturi, ūkininkas iš Saskatchewanos grįžta Anglijon, aukštas sausas, rodos lyg prerijų saulės išdžiovintas, vidutinio ūgio vyrukas, irgi anglų tautybės, grįžta iš Australijos, ir Mr. Reilley, Cunard kompanijos pervežimų agentas važiuoja tėvynėn laikinai darbo rei-

kalais, ir aš. Susipažįstame. Man pasakius, kur ir ko važiuoju, mažasis sako, jog mėgins pakeisti stalą, nes su komunistais prie vieno stalo nevalgė ir nevalgys. Kiti du anglai ausijuoja ir pataria jam būti kiek kantresniu ir prisiminti, kad "Mes anglai esame žinomi pasaulyje, kai po tolerantiški žmonės, kaip laivas pradės supti, gal judu ir taip neturėsit progos sėdėti kartu, vienas vemsite viename kampe, o kitas kur nors laivo gale". Visi juokiamės, gi aš paaiškinu mandagiai savo kaimynui, kad jokiomis politinėms partijoms nepriklausau, bet karo žudynių, to betikslio žudymo ir naikinimo, vistiek nepakenčiu. Nors darbuotojus prieš karą apšaukia komunistais daugelyje šalių, visgi aš jums atvira pasakau, kad aš dirbu už taiką. Jeigu būčiau komunistų partijos nariu, irgi nebijočiau tiesą jums pasakyti. Kada pasakiau jam, kad tiesiog negalėdavau užmigti, kuomet klausydavau per radio, kaip naciai griauina Londoną, kaip karas naikina anglų žmones ir jų kultūrinius bei istorinius paminklus, jis tuoj sufiko, kad karas anglams gyvenimo nepataisė, ir nuo čia jau pradėjome rasti bendros kalbos.

Maistas ant laivo išrodo labai geras, palyginus su tuo, ką didžiūma darbininkų valgo namie. Kas nori vyno, turi primokėti vieną šilingą, kas yra lygu 14-kai centų. Aptarnautojai jauni vyrai su gerokai apšepusiais drabužiais, aptarnauja stalus ne vien mandagiai, bet su kažkokiu dirbtinu vergišku, net nesmagu darosi matant vyrus taip be reikalo tupiojant. "Už pridėdamą patarnavimą vyrai tikisi pridėdamo mokesčio, kada kelei-

viai apleis laivą", paaiškina man Mr. Reilley.

Skulptorius supažindina mane su kitu montrealiečiu, tai Yvan Ducharme, kuris taipgi vyksta į taikos kongresą. Sėdame prie stalo, užmokame po 18-ka centų už Ontarijos provincijoje darytą alų ir pradėdame pašnekėti. Skulptorius tuoj aiškina, kad bonkutė alaus pigesnė ant laivo todėl, kad nereikia mokėti tų prakeiktų taksų, kurių didžiūma eina karo reikalams. Ducharme papasakoja, kaip jis pateko į kariuomenę savanoriu, būdamas tik 17-kos metų amžiaus, kiek vargo ir kančių teko pergyventi per aštuonis mėnesius Korėjoje ir ilgą laiką ligoninėse. Korėjiečių paleistas sviedinys nuplėšė jam nuo kairės kojos muskulų viršum kelio, apūraskė tarpkoją, sunaikino vieną kiaušą, o kada iš skausmo pašokęs iš apkaso, tai kulkos peršovė dešinįjį petį, ir visgi, kada grįžo iš Korėjos į Kanadą, tai jis jaučiasi laimingiausias vyras pasaulyje. Lengviau suzeisti jo draugai, kuriuos paliko lovose, tiesiog verkė, pavydėdami, nes jiems vėl reikės grįžti į frontą, o iš ten jau grįžti vargu kuriems teks. Jis pasakojo, kad korėjiečių moralė yra labai aukšta, gal būt todėl, kad jie gina savo šalį, o į mus žiūri kaip į užpuolikus.

(Bus daugiau)

Vakarų Vokietijoje mirė Vilius Vidūnas (Storasta), "lietuviškos ugnies saugotojas", kaip nekuriu laikraščiai išsitarė.

Vidūnas buvo charakteringas "filosofas". Jis tikrumoje gyveno kažkokiame mistiškame pasaulyje, nieko bendra neturinčiame su tikrove.

J. Stalinas, D. Rooseveltas ir W. Churchill, trys didieji praėjusio karo lyderiai ir

Jungtinių Tautų steigėjai. J. Stalinas ir D. Rooseveltas paliko gražią atmintį. Jie bus

minimi ilgus amžius kaip liaudies draugai ir dideli lyderiai. Rooseveltas buvo di-

celis liberalas, o Stalinas — marksistas. W. Churchillas atstovauja konservatizma.

Spau...
čia dau...
vienar...
pasau...
pasaul...
Stalinc...
mirtį...
Stalinc...
prasta...
saulyje...
galvos...
daug...
Stalinc...
Roosev...
gentai...
saulyje...
atydos...
liaus n...
delis j...
lino m...
tokio...
je dar...
vietoje...
reikau...
nelį.

Pirm...
klausir...
lis taip...
sigulus...
Tam y...
jas no...
me.

Pirm...
sigulir...
(visien...
kraujó...
nis yra...
iš tokį...
pasaul...
vo tikr...
jis fiz...
koku...
muo v...
didybe...
ir Leni...
tie du...
atminti...
sas ir...
buvo...
mokslu...
kai. Pr...
žymesr...
zacijos...
važova...
jai Rus...
ikūres

J. Stalinui Mirus

Rašo J. Yla

Spauda ir radijas pašvenčia daug vietos ir laiko kiekvienam žymesniai įvykiui pasaulyje. Iš to, kaip viso pasaulio spauda atsinešė J. Stalino staigų susirgimą ir mirtį, galime matyti, kad J. Stalino mirtis buvo nepaprastai svarbus įvykis pasaulyje. Nei vienos valstybės galvos mirtis nesukėlė tiek daug susidomėjimo, kaip Stalino mirtis. Nei velionis Rooseveltas, nei kiti prezidentai neatkreipė tiek daug dėmesio. Net Anglijos karaliaus mirtis nebuvo toks didelis įvykis, kaip kad J. Stalino mirtis. Aš manau, kad tokio didelio įvykio pasaulyje dar nebuvo. Tad bus visai vietoje, jei parašysime šiuo reikalu nors neilgą straipsnelį.

Pirmiausia pasistatykime klausimą, kodėl visas pasaulis taip sujuodo J. Stalinui atsigulus į mirties patalą? Tam yra dvi priežastys. Apie jas nors trumpai pakalbėsime.

Pirmą vietą Stalino atsigulimas į mirties patalą (visiems buvo aišku, kad kraujo išsilijimas į smegenis yra nepagydomas) sukėlė tokį susidomėjimą visame pasaulyje todėl, kad jis buvo tikrai didis žmogus. Nors jis fiziniai neišrodė esant koku galiūnu, tačiau jo asmuo vyravo ant visų. Savo didybe jis toli pralenkė net ir Lenina ir Marksą, nors ir tie du pasiliks nemiršamos atminties žmonėmis. Marksas ir Leninas, kaip žinote, buvo daugiau teoretikai, mokslinio socializmo teoretikai. Prie Markso nebuvo net žymesnės komunistų organizacijos pasaulyje. Leninas vadovavo liaudies revoliucijai Rusijoje, bet jis mirė vos įkūręs proletarinę valstybę.

Stalinas turėjo ne tik dvesti revoliuciją iki galo, bet išlaikyti naują valstybę, apginti ją nuo vidujinių ir išlaukinių priešų, išaiškinti naujai kylančias problemas, toliau sucementuoti priešakinės darbo žmonių eiles.

Stalinui atsigulus į mirties patalą, viso pasaulio buržuazija ir jos liokajai darbo žmonių tarpe pradžiugo, kad štai miršta tas didysis liaudies vadas, kurio vardas kelia viltis visuose vargdieniuose, ypač kolonijose ir pusiau kolonijose.

Buržuazija pradžiugo, kad toks didelis marksizmo mokytojas ir vadovas baigia savo gyvenimo dienas.

Antroji vietoj, buržuazija ir jos liokajai, kiek galima spręsti iš jų spaudos, išivaizduoja, kad J. Stalinas yra ta jėga, kuri traukia prie savęs visus darbo žmones ir laiko juos krūvoj. Nebus Stalino, galvoja jie, sužlugdys komunistų vienybę, subyrės valstybės, o tada buržuazija užplauks su savo armijomis ir įves savo tvarką. Buržuazinė spauda to visai neslėpė. Nekurie laikraščiai tiesiog pradėjo raginti Eisenhowerą ir kitus rengtis tai šienapiūtei. Buržuazijos viltis geriausiai išreiškė Kanados konservatų lyderis pulkininkas George Drew. Jis pasakė:

"Stalino mirtis nėra nei liūdesio, nei džiaugsmo įvykis. Tai vilties momentas.

"Jo bloga įtaka buvo jaučiama platesniame plote, negu kad buvo apimta bile kurio vieno žmogaus dominacijos nuo Gengis Kano dienu 700 metų atgal.

"Už dviejų kartų po Didžiojo Kano mirties, galingoji jo imperija buvo tikrai atmintis. ...

"Turėkime viltį, kad šiuo

tarpu istorija pasikartos ir su dar didesniu greičiu".

Buržuazija mano, kad Stalinas buvo ta jungiamoji jėga, kuri laikė prie savęs Kiniją ir kitas liaudies demokratijas. Ji mano, kad be Stalino bus galima atskelti, kaip kad buvo atskelta Jugoslavija, Kinija, Rumunija ir kitas šalis, o paskui sutriuškinti. Amerikiečiai esą tam paskyrę keletą šimtų milijonų dolerių.

Ar gali buržuazijos svajonės išsipildyti?

Aišku, Tarybų Sąjungoje trockistinės ir nacionalistinės opozicijos senai nėra. Tenai yra 7,000,000 komunistų partija, kurios delegatai neseniai įvykusiame suvažiavime nei nekalbėjo apie kokį nors vidujinį pavojų. Jie diskutavo ir tarė, kaip įgyvendinti komunizmą. Stalinas palieka gabią vadovybę. Ar atsiras toks genialus vadas, koku buvo Stalinas, jau ne taip svarbu.

Stalinas, artinantis 19-tam suvažiavimui, parašė brošiūrą, kurioje labai aiškiai nušviečiamos ekonominės problemos pereinant iš socializmo į komunizmą. Vienu žodžiu, Tarybų Sąjungos žmonėms kelias į savo tikslą yra puikiai nušviestas. Sunkumus gali sudaryti tik tai užsieniniai priešai.

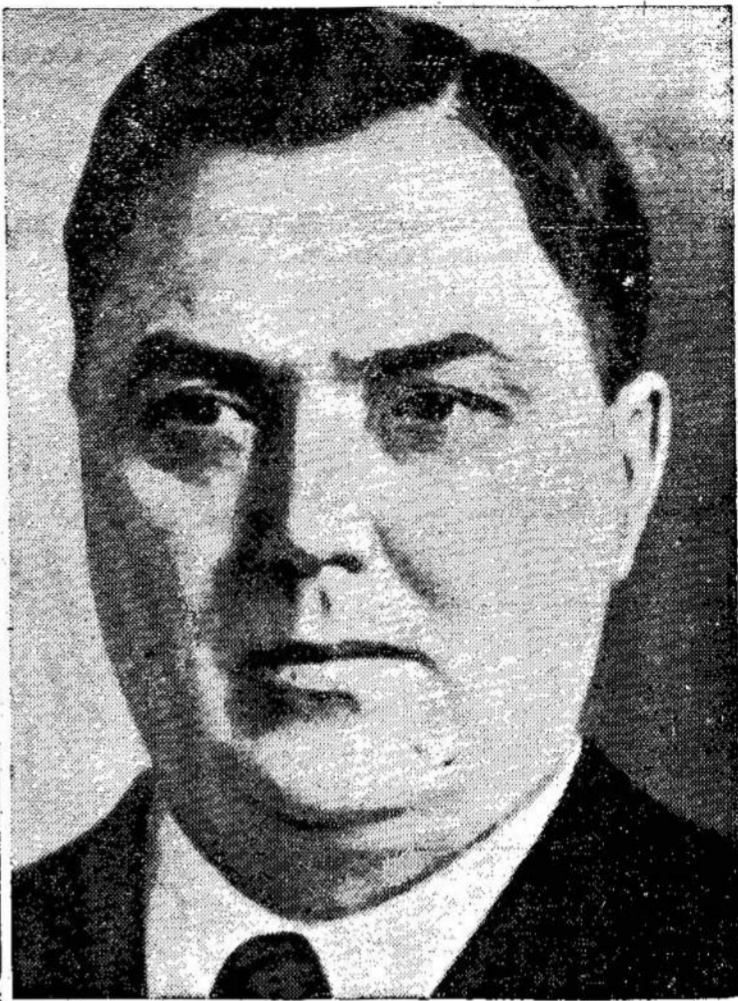
Visai kita situacija liaudies demokratinėse šalyse. Tenai dar tik pereinama iš buržuazinės santvarkos į socialistinę santvarką. Tenai dar yra buržuazinių liekanų, kurios dedasi su užsieniniais socializmo priešais, kurios nori trukdyti socializmui. Tenai ir komunistai jauni, neturi tokio patyrimo. Atsiminkime, kad iki karo pabaigos tose šalyse viešpatavo fašistai. Darbo žmonėms buvo draudžiama kalbėti apie socializmą, turėti socialistines organizacijas. Tik neseniai tenai buvo iškelti į valdžias pralindę seni ir nauji imperializmo agentai.

Kinija taip pat tik pereinama iš kapitalizmo į socializmą. Tenai bus reikalinga dar daugiau laiko iki ji padarys žymesnį pasikeitimą. Tiesa, ji turi gabius vadus, bet ir labai didelių problemų.

Visų tų liaudies demokratijų žmonės turėjo Stalino asmenyje neįvertinamą patarėją. Palikę be tokio vertingo patarėjo, jie susidurs su didesniais sunkumais.

J. Stalino žodis buvo svarus ir visame kitame pasaulyje. Didelį korespondentų dažnai klausė Stalino nuomonės vienu ar kitu pasaulinės reikšmės klausimu. Ir kiekvienas jo atsakymas rado žymią vietą pasaulinėje spaudoje. J. Stalino pareiškimai ir atsakymai davė daug įkvėpimo viso pasaulio darbo žmonėms savo kovoje už geresnį rytojų, už taikos išlaikymą.

J. Stalino mirtis yra didelis nuostolis visai liaudžiai

G. M. Malenkov, naujas Tarybų Sąjungos premjeras. Jaunas ir gabus valstybininkas ir vadas. Jis vadovavo

tankų ir orlaivių gamybai karo metu, o po karo jam buvo pavesta vadovauti šalies atstatymui.

po visą pasaulį, kaip ir džiaugsmas visai buržuazijai po visą pasaulį.

Jam mirus padidės buržuazijos agresingumas, padidės pavojus taikai.

Bet yra ir viltis.

J. Stalinas nebuvo toks diktatorius, koku jį perstatė buržuazija ir jos liokajai. Jis nebuvo antras Gengis Kanas. Jis nebuvo nei imperialistas, svajojantis užkariauti pasaulį, kaip kad didlapiai hubnijo.

Stalinas buvo gilus marksistas. Jis buvo Engelso, Markso, Lenino mokinys, kuris jį mokslą suprato, kuris jį pritaikė gyvenime, kuris pagilino jį naujais praktiškais patyrimais.

Komunizmas, kurio priešakyje Stalinas stovėjo, atsirado daug anksčiau. Jo tėvu yra skaitomas Marksas. Komunizmas nėra koks išgalvotas dalykas, o išdava visuomenės besivystymo. Marksas, Leninas, Stalinas suradę do visuomenės besivystymo siūlus, sudarė teoriją ir, pa-

sinaudodami tuo mokslu, kūrė naują gyvenimą.

Komunizmas plinta visame pasaulyje. Stalino mirtis nesulaikys. Kada Marksas mirė, komunistų buvo visai mažai, bet jie neiškriko. Atsirado Leninas, paskui iškilo Stalinas.

Buržuazija perša Mao Tse-tungą, Kinijos komunistų lyderį. Girdi, dabar jis gali tapti komunistų "dievu". Niekas negali pasakyti, kad Mao Tse-tungas nėra didis žmogus. Užtenka pasiskaityti, kokiais keliais jis vedė kovotojus už Kinijos laisvę, už naują gyvenimą, kad matyti matyti jo didybę.

Šiandien pasaulyje yra daug žymių komunistų, kurie žino, kaip vesti mases į skaistesnį rytojų.

Stalino mirtis išrovė iš gyvųjų tarpo genialią lyderį, kovotoją už naują gyvenimą, bet paliko šimtai kitų smarkiai kylančių lyderių, kurių vadovybėje žengia į naują rytojų jau 800,000,000 žmonių.

UŽUOJAUTA ŠERPIČIŲ ŠEIMAI

Mirus

Antanui Šerpičiui

Reiškiame giliausios užuojautos žodį Mrs. Genovaitei Šerpienei netekus mylimo vyro, o dukteriai Teresei ir sūnui Antanui — tėvo.

J. ir S. Čičinskai	M. ir M. Gudai
B. ir E. Juraičiai	L. ir P. Kisieliai
A. ir K. Keršiai	P. ir L. Kaušpėdai
B. ir V. Kvietinskai	J. ir O. Lesevičiai
A. ir E. Morkevičiai	J. ir O. Mikaliūnai
J. or E. Petrauskai	J. ir S. Petroniai
M. ir O. Paragiai	J. ir A. Rūtelioniai
B. Šalčiūnas	F. ir A. Šiuplevičiai
P. ir M. Šiuplevičiai	K. ir M. Tamašauskai
J. ir V. Virbalai	E. Vilkis

Jeį Norite Pirkti ar Parduoti

Namus, Apartmentus, Hotelius ar kitokius Biznius, mes mielai suteiksime sąžiningą patarnavimą

Pardavimui turime didelį pasirinkimą

Prašome Kreiptis:

JOHN BARCAS

(Lietuvis)

Atstovauju

A. HOLLOWCHAK REAL ESTATE

855 College St.

Tel. LO. 7152

Namų Adresas

213 KEELE ST.

Tel. LY. 8707

Montrealo žinios

Du Rendauninkai Laimėjo Bylas

Aukštesnysis teismas čia svarstė dviejų rendauninkų bylas prieš namų savininkus, kurie ėmė daugiau rendų už jiems išnuomuosius gyvenamus namus, negu kad turėjo teisę imti. Pirmas, J. Warr, prieš savininkę Mrs. Michalke, kuriai jis mokėjo rendos \$95 į mėnesį, kuomet pirmesnysis rendauninkas temokėjo tik \$70. Savininkė teisme aiškinosi, kad ji dariusi remontą name ir todėl ėmusi daugiau rendos, bet teisėjas atmetė jos argumentus ir priteisė atmokėti permokėtą rendos.

Antras rendauninkas Sturman užvedė bylą prieš namų savininkę Mrs. Corner, kuris mokėjo rendos \$85 į mėnesį, nors pirmesnysis rendauninkas temokėjo \$63. Ši teisme aiškinosi, kad jis savanoriškai ir sąmoningai sutiko mokėti aukštesnę rendą, tačiau kitas teisėjas ir šį aiškinimą atmetė ir priteisė gražinti permokėtus pinigus.

Reikalauja Nulimti Miesto Taksus Ant Telefono

Kadangi miestas turi \$7,000,000 pertekliaus, todėl tarybos narys, Edward O'Fla-

herty tarybos sesijoje iškėlė reikalavimą, kad miestas nulimty savo uždėtus taksus ant telefonų, kurių dabar kiekvienas telefono naudotojas moka po 25 ct. į mėnesį. Arba, jis sako, tai nors sumažinti iki 15 ct.

Draudžia Vazinėti Automobiliais Su Mažom Lempom

Daugumas automobilių vairuotojų vakare lig šiol mieste važinėdavo užsidedę tik mažas lempas, bet nuo dabar policijos patvarkymu yra draudžiama važinėti su mažomis lempomis, nes, sakodėl to įvyksta daug nelaimingų atsitikimų. Važiuojant gatve turi būti uždegtos didelės lempos.

Pagauti važiuojant su mažomis lempomis, dabar dar nebus baudžiami, bet tikietai visvien bus duodami. Tai bus tik kaipo "pamoka" dėl ateities.

Nubaustas už Klaidingus Pakvitavimus

Roger Cloutier, 35 m. amžiaus, buvęs St. John Ambulance Association narys, teismo nubaustas užsimokėti \$500 pabaudos ir tris mėnesius kalėjimo už tai, kad jis

ten būdamas oficialiu pareigūnu yra išdavęs apie 400 asmenų klaidingus pakvitavimus, būk tai už aukas minėtai asociacijai, su kuriom žmonės nusimažino taksų mokėjimą. Sako valdžią nukriaudęs ant \$10,000.

Pakartas už Žmogžudystę

Peter Metenko, 28 metų amžiaus, kuris 1950 m. nužudė savo pusbroį George Henechuk, 25 metų amžiaus, kovo 6 d. anksti rytą buvo Bordeaux kalėjime pakartas.

Susiziedavo

Edvardas Strellis susiziedavo su našle Ona Mikniene (Zailskaitė). Neteko patirti kada juodviečių vestuvės įvyks.

Automobilius Sužeidė Lietuvaite

Vagis pavogęs automobilių, smarkiai važiuodamas bėgdamas, vasario 26 d., ant kampo Dorchester ir Bleaury gatvių, užgavo ir sužeidė dvi mergaites, abi 16 metų amžiaus. Viena iš jų lietuvaite, Anne Radeckaitė iš Ville Lasalle. Laimei, ji sužeista lengvai, bet jos draugė sunkiau.

Gimė

Felix ir Florence Žemaitis, Reddy Memorial ligoninėje, kovo 2 d. susilaukė dukrelės. Motina ir naujagimė jaučiasi gerai.

Serga

Teofilė Smitienė yra susirgusi. Taipgi Ignas Skikas. Ligoniai randasi namuose. Kiek anksčiau snunkiai buvo susirgęs ir gulėjo Montreale ligoninėje Antanas Stasaitis iš St. Lin, Que. Dabar jau ir jis namie.

Mirė

Nelaimingu atsitikimu, vasario 28 d., mirė Walter Wilson (Valukonis), sulaukęs 48 m. amžiaus. Paliko seserį Tilie (Mrs. N. Getz).

O kovo 3 d. mirė našlė Frances Liaugmanienė (Kulikauskaitė), sulaukusi 63 metų amžiaus.

Abu palaidoti per šv. Kazimiero bažnyčią, Cote des Neiges kapinėse.

Vieša Padėka

Šiuomi tariame viešai širdingiausią padėką visiems geriems mūsų prieteliams už jūsų suteiktą malonią simpatiją mūsų nuliūdimo valandoje, kada mirė mano mylimas vyras ir vaikų — Teresės ir Antano — tėvas, Antanas Šerpitis.

Taipgi širdingiausias ačiū visiems ir visoms už tokį skaitlingą atsilankymą jo šermenyse ir už prisiųstus vainikus ir gėles prie jo karsito, taip pat už suteiktą pas-

kutinį patarnavimą, palydint jį į amžino poilsio vietą — į kapus.

Pasilikame nuliūde, G. Šerpitiene ir vaikais Teresė ir Antanas

Parduodam Namus

PARCPINAM UGNIES, VAGYSTES, AUTOMOBILIŲ, STIKLO ir t.t. APDRAUDĄ
 PARDUODAM LAISNIUOPUS TAVURUSUS, GROSERNES, MESINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS

Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
 Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
 Taipgi

Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus.
 Pastatytus 5-10 Metų Atgal

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai. Mes esame proferčių ekspertai

REED'S REAL ESTATE

4334 VERUN AVE., VERDUN

Tel. YOrk 5558; sekmdienais ir vakarais po 8.30: TRenmore 1678

Mr. Russell O. Bennett, Manager
 (Reed's Renting Service Reg'd)

Jeį Jums Reikalingas Elektrinis Darbas, Saukite

Virball Electric, Reg'd

Lieuvivis Elektros Kontraktorius

Darbas Garantotas — Greitas Patarnavimas
 Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataisymas
 Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis
 Savininkas: Stasys Virbalas, Tel. DO. 3655

816 Jean Talon, W. Montreal

NAMŲ DEKORAVIMO KONTRAKTORIUS

Otto Ramanauskas

2520 Hochelaga St. Montreal Tel.: FA. 6474

Maliavojam, popieruojam, išlygnam grindis ir dekoruojam naujus ir senus namus

WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

15 Procentų Nuolaida Sausio ir Vasario Mėnesiais ant Visokio Valymo

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 Church Ave. TRenmore 6679
 VERDUN, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus Ligų, Akušerijos ir Venerinių ligų

8537 PARK AVE. - Montreal - Tel. HA. 7623
 Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų

EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS
 MINOR REPAIRS.
 RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED

CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY
 FUR AND GARMENT STORAGE

2832 ALLARD TR. 1135

Valome, dažome ir sutaisome vyriškus ir moteriškus drabužius. Pagerinam (Drex) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langatieses (curtains), antkiodes ir taip toliau, išskiriant skalbinius

Paimame is namų ir pristatome atgal Pagerintas patarnavimas. Darbas garantuotas

Dėl informacijų prašom

telefonuoti TRenmore 113

Telefoną Atsako Lietuvaite

Savininkai:

Wahulaitis, G. Kriaucė-

liūcas, A. Majauskas

Kovo 14 kaip Karo Itaka jo d neįsmatuo platesnė, r da nors jar latos stip sas puses, polinio kap nai, kurie būti apie 1 pochos kl ta, kad ma ra nusver pasaulinėje

Leninas tiniu daly noje yra t viršun ist rolę kaip listinės dra bus faktas mu (nesug po didžiosi jos, bet M dirbo tuo talizmas E Modernišk tai atsirac planai dėl buvo labai riausiai ki buržuazijo mi laimėti sveriančio riato rolės draugas F sizmo atra ilga ir at daugybę " nių iliuzijų protavimą žuazijos ra guš rateliu ke kovos i mokratija.

Kapitalis judėjimo i atidengė A sas, veikė kad jų obj riu negalir jų apibrėži tymosi kry tesnį ir pla kuomet žn kius, patvi singumą. nurodė, "M sugriaunar yra tiesa". nesugriaun pripažistan produktas. įmatoma, judėjime, t tas prisila metodų b dalyku jų e Kią žymę paties gen žymėjo, ka koatradėja tu su Mar garbė Eng jis rašė: "I atas gali s sistinis mo tas dviejų votojų, k santykiai p sakojimus gystė". Skaitling

Marxizmas -- Darbo Klasės Kompasas

Rašo TIM BUCK

Kovo 14 dieną bus 70 metų kaip Karolis Marksas mirė. Itaka jo darbų šiandien yra neišmatuojamai stipresnė ir platesnė, negu kad buvo kada nors jam gyvenant, ir nuolat stiprėja ir plinta į visas puses. Ištikro, tie monopolinio kapitalo politiniai tarnai, kurie gali ir drįsta kalbėti apie pamatinis šios epochos klausimus, pripažįsta, kad marxizmas dabar yra nusveriančių faktorium pasaulinėje politikoje.

Leninas pareiškė: "Pamatinis dalyku Markso doktrinoje yra tas, kad jis iškelia viršun istorinę proletariato rolę kaip budavotojo socialistinės draugijos". Tas svarbus faktas virto beveik truzimu (nesugriaunama teisybe) po didžiosios rusų revoliucijos, bet Marksas gyveno ir dirbo tuo laiku, kada kapitalizmas buvo labai jaunas. Moderniška darbo klasė tik tai atsirado. Supratimai ir planai dėl socializmo, kurių buvo labai daug, buvo vyriausiai kūriniams idealistiniams buržuazijos utopų. Norėdami laimėti pripažinimą nusveriančios istorinės proletariato rolės, Marksas ir jo draugas F. Engelsas, marxizmo atradėjai, turėjo vesti ilgą ir atkaklią kovą prieš daugybę "sistemų" ir politinių iliuzijų, kurios dominavo protavimą smulkiosios buržuazijos radikalų ir skaitlingų ratelius darbininkų laike kovos už buržuazinę demokratiją.

Kapitalistinės draugijos judėjimo įstatymai, kuriuos atidengė Marksas ir Engelsas, veikė taip nusveriančiai, kad jų objektyviu charakteriu negalima rimtai abejoti. Jų apibrėžimas istorinio vystymosi krypties rado vis platesnį ir platesnį pripažinimą, kuomet žmonės stebėjo įvykius, patvirtinančius to teisingumą. Kaip kad Leninas nurodė, "Marxizmas yra nesugriaunamas todėl, kad jis yra tiesa". Jo teisingumas ir nesugriaunamumas šiandien pripažįstamas kaip genijaus produktas. Ko dar pilnai neįmatoma, net ir darbininkų judėjime, tai tas, kad griežtas prisilaikymas mokslinių metodų buvo labai svarbiu dalyku jų darbe ir paliko aiškia žymę jame, kaip ir ant paties genijaus. Leninas pažymėjo, kad Engelsas buvo koatradėjas marxizmo kartu su Marksu. Atiduodamas garbę Engelsui po jo mirties, jis rašė: "Europos proletariatas gali sakyti, kad marxistinis mokslas buvo sukurtas dviejų mokslininkų ir kovotojų, kurių tarpusaviai santykiai pralenkia visus pasakojimus apie žmonių draugystę".

Skaitlingi skelbėjai utopi-

jų ir filosofijų, ekonominių ir politinių sistemų viduryje devyniolikto šimtmečio pripažino, kad visuomenėje eina kova. Marksas pasiryžo surasti ir išaiškinti, kodėl ta kova eina. Jis ir Engelsas nusistatė permatyti pasaulį tokiu, koks jis išrodo kiekvienam, kurs žiūri į jį beaišiskai ar be iš kalno sudarytų poplinkių. Kaip Engelsas aiškino, "Buvo nutarta begailestingai paaukoti kiekvieną idealistinį mezinį, kuris nesiduotų suderinamas su faktais".

Marxas ir Engelsas paėmė kaip savo studijų pradžios tašką socialį žmonijos veikimą: žmones ir jų santykius pracesse gamybos ir paskirstymo gyvenimo priemonių. Kaip kad Marksas nurodė, "Socialis gyvenimas yra būtinais praktiškas. Visos teorijos, kurios iškreipia teoriją į mistiką, randa savo racionalų išrišimą žmogiškoj praktikoje". Per intensyvių studijavimą ir pritaikymą kylančiame ir plintančiame darbininkų klasės judėjime jų amžiuje, Marksas ir Engelsas išvystė savo visuomeninį mokslą, Marxizmą. Tai vienintelė socialė teorija, kuri sutampa su medžiaginiai socialio gyvenimo pamatais, ir tik tai todėl, kad ji buvo išvystyta kritiškai studijuojant tuos pamatus.

Jų supratimas teorijos visuomet buvo vadovu veikimui. Prie to jungiamas jų griežtas užsispyrimas, su kuriu jie ieškojo visuomenės judėjimo įstatymų. Engelsas nurodė:

"Visuomenės istorijoje... visi aktoriai apteikti sąžine, visi žmonės veikia apsisvarstę ir su palinkimu, siekdami aiškaus tikslo; nieko neįvyksta be apčiuopiamo tikslo, be protingo siekio. Bet tas skirtumas, kaip svarbus jis bebūtų dėl istorinio tyrimo, ypatingai kokios nors epochos ar įvykių, negali pakeisti fakto, kad istorijos eigą nustato vidujiniai paprasti įstatymai."

Pripažindami klasių kovą

kaip varomąją jėgą socialių pasikeitimų, jie susekė šaknis socialių santykių sąlygose, kurias nustato pobūdis gamybos. Jie taipgi parodė, kad socialių ir politinių institucijų evoliucija prisilaiko aiškaus istorinio pobūdžio. Jie iškėlė, kad nuolatinis evoliucinis pobūdis nusako vystymąsi socialių organizacijų nuo barbarizmo iki moderniškos civilizacijos.

Žymūs anglų ekonomistai, Adam Smith ir David Ricardo, jau buvo atradę vertės įstatymą; jie net buvo pripažinę jį kaip santykį tarp asmenų. Marksas pasiėmė uždavinį iškelti ir išaiškinti pilnai jo veikmę. Pritaikydamas tą įstatymą prie darbo jėgos ar kitų prekių, jis parodė pridėdamosios vertės šaltinį. Sekdamas pridėdamąją vertę nuo jos sukūrimo iki jos paskirstymo galo, jis pirmu sykiu parodė, kad dalis pridėdamosios vertės, sukurtos kiekvieno kapitalistinės produkcijos ciklo, tampa nauju kapitalu sekančiais ciklais. Ji susijungia su techniškų vystymų pakeitimui organinės kapitalo sudėties, dėl ko darosi neišvengiamu, kad laisvos kompeticijos kapitalizmas persikeistų; ir iš tikrųjų jis persikeičia, į monopolinį kapitalizmą. Atradęs šiuos dinamiškus kapitalizmo vystymosi įstatymus, Marksas revoliucionizavo politinę ekonomiją.

Su 1847 metais, Markso ir Engelso istoriniai atradimai kaslink to, kodėl visuomenėje eina kovos, padėjo jiems parašyti Komunistų Manifestą — vieną iš didžiausių dokumentų, kokius žmonija kada nors pagamino. Apie Komunistų Manifestą Leninas rašė:

"Šis kūrinys visu aiškumu nušviečia pasaulio vaizdą, nuolatinį materializmą, kuris apima socialio gyvenimo viešpatystę, dialektiką, plačiausią ir giliausią vystymosi doktriną, klasių kovos teoriją ir istorinę revoliucinę proletariato rolę — kūrėjo

naujos, komunistinės visuomenės".

Kanados kapitalizmo evoliucija visiškai panaši visais pamatiniais atžvilgiais į bendrą kapitalizmo vystymosi eigą. Markso ir Engelso nurodyta; taip pat ir darbininkų klasės vystymasis. Operacija kapitalizmo judėjimo ekonominių įstatymų, atrastų Markso, matoma dar aiškiau Kanadoje už tai, kad Kanadoje monopolinis kapitalizmas išsivystė į mažiau negu 100 metų. Ištikro, moderniška kapitalistinė ekonomija Kanadoje išsivystė tik po nutiesimo CPR gelžkelio 80 metų atgal.

1870 metais, tik tai 83 metais atgal, Kanados manufaktūrinėje industrijoje buvo investuota vos 77 milijonai dolerių. Šiandien yra šimtai korporacijų, kurių kiekvienos turtas atskirai prašoka tą sumą. Pasinaudodami kontrole naminių rinkų, manufaktūriniai interesai išnaudojo žmones per MacDonaldo "Nacionalę Politiką", o to rezultatus gerai atspindėjo augimas kapitalo industrijoje, kurio su 1890 metais jau buvo 353 milijonai.

Tai buvo "laisvos kompeticijos" kapitalizmas. "Laisvos" už saugios tarifų sienos. Kaip tik taip, kaip Marksas parodė, kompeticinė kova, vedama vyriausiai mažinant kainas, privedė kiekvieną gamintoją prie neišvengiamo reikalo gaminti daugiau ir parduoti daugiau, kad kaip nors išsilaikyti. Kanadoje, kaip ir kitose kapitalistinėse šalyse, plėtimą produkcijos parodo techniškas vystymasis ir nuolatinis reikalavimas daugiau ir sudėtingesnių mašinų, kas neišvengiamai vedė prie stambios industrijos dominacijos. Su pirmu šio šimtmečio dešimtimetiu pradėjo nykti skirtumas tarp industrinio ir bankinio kapitalo; prasidėjo augimas finansinio kapitalo oligarchijos. Su 1920 metais, Kanados ekonomiją jau dominavo finansinio kapitalo oligarchija ir jos didžiulės monopolijos.

Šiandien finansinio kapitalo oligarchija ir jos politiniai tarnai nori tapti jaunesniais Jungtinių Valstijų finansinio kapitalo partneriais

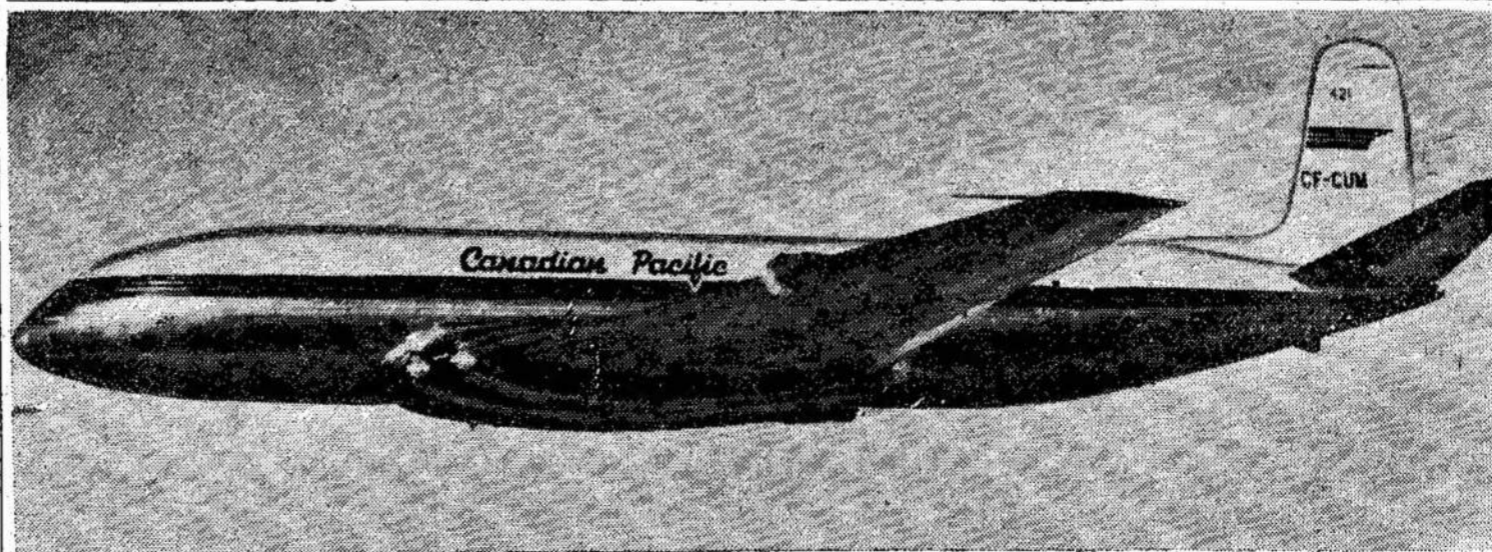

Antanas Šerpytis, montrealielis, kurs mirė vasario 24 dieną, sulaukęs 69 metų amžiaus. Apie jį ir jo gyvenimą buvo rašyta pereitame L. B. numeryje.

Kanados išlaidomis. Neteke pasitikėjimo kapitalizmo ateitimi aplamai, jie žiūri į Jungtines Valstijas kaip į paskutinę pelno sistemos tvirtovę ir valstybinę jėgą, kuri bus paskutinė apleisti kapitalistinių išnaudojimo privilegijas. Dėl savo godžiū siekių, jie užleidžia mūsų šalį Jungtinėms Valstijoms, naikina mūsų tautinę nepriklausomybę. Jie išduoda Kanadą dėl savo asmeniškos naudos.

Bet Kanados darbininkų klasė taipgi išsivystė, kaip kad Marksas ir Engelsas pranašavo. "Klasė, kuri nuolat auga skaičiumi, disciplinuota, vieninga, suorganizuota to paties kapitalistinės produkcijos proceso mechanizmo". Vidujiniai bendri įstatymai, kurie veikia nepermdaujamai, stato darbininkų klasei reikalą vieningai kovoti prieš monopolistus, kad išgelbėtų tautą. Kadangi Kanados monopolistai pasižymi kaip priešiški mūsų tautai, draugo Stalino raginimas perimti tautinių interesų gynimo vėliavą ras patriotiškų kanadiečių širdyse šiltą prielankumą. Tokiu būdu, Kanadoj, nemažiau kaip kitose kapitalistinėse šalyse, marxizmas tampa kompasu darbininkų klasės, jos žygiavime linkui socializmo.

Jeį Norite Žinoti, Kas Tikrai Dedasi Pasaulj. Skaitykit Liaudies Balsą

Canadian Pacific Airlines Comet, kurs aną dieną sudėžetinis keleivinis. orlaivis | aerodromo Pakistane. Tai | dono į Australiją. Zuvo 5 or- | žo besikeldamas iš Karachi | buvo pirma kelionė iš Lon- | laivininkai ir šeši keleiviai.

V. KREGŽDĖ

Tolimame Užkampyje

(Tąsa)

Bružas prisėdė, pastūmė nuo savęs knygą atžagaria ranka, lyg bijodamas susi-tepti. Laukti negalima! Reikia vyti iš jaunų sąmonių šį melą, tamsius prietatus, burtus. Jie išgalvoti žmogų laikyti tamsoje, baukština paslaptimis, smukdo pasitikėjimą savomis jėgomis ir galia.

— Jūs visi kaimynai? — pasiteiravo mokytojas, apžvelgdamas berniukus. — Iš gretimų kaimų?

— Ne! Mes visi gyvename šitame name.

— Čia?

Bružas dar kartą apsižvalgė. Juk kambarys toks ankštas. Kaip gi jie telpa?

Taip, jie visi čia gyveno. Visi jie — tetos Rozalijos nuomininkai. Tėvai atgaben-davo bulvių, mėsos, riebalų, primedavo po keliasdešimt rublių. Ir už tai vaikai gulėjo po du siaurose lovėse, arba čiuzinį pasitiesę ant grindų.

Sužinojo jis, kad senąsias knygas berniukai gauna iš panos Magdalenos. Papasakojo jie ir tai, kad kiekvieną sekmadienį nori nenori, Rozalija juos išvaro į bažnyčią. O kitaip tą dieną liksi be pusryčių ir be pietų.

Kol Bružas kalbėjosi su vaikais, namo šeimininkė kelis sykius pro duris įkišo galvą ir, lyg lapė, pašniukštini-jo. Virtuvėje girdėjosi pik-tas, prislopintas šnibždėji-mas. Po to abi — Rozalija ir Magdalena išspūdino oran. Pro langelį šmekstelėjo jų tamsios kupros. Jos skubėjo į kleboniją.

Pasikalbėjęs su berniu-kais, Bružas taip pat išėjo. Slenksti peržengdamas, jis pagalvojo: ak ir linksma čia vaikams, lyg ubago parše-liams po ratais...

Direktorius Steponė n a s jauno mokytojo atradimu beveik nenustebo.

— Žinau! Seniai žinau pa-dėti. Taip dauguma mūsų mokinių gyvena. O ką gi mes galime padaryti? Po karo Užraistyje ankšta su bu-tais.

— Bet gi taip toliau nebe-gali tęstis! Priešas žaloja mūsų vaikus.

— Aš gi pats jums sakiau: mokykloje mes vieną kalba-me, namuose jiems mala sa-vus poterių. Ak, supraskite!... Lopus ant lopo, o tame lope skylė!

— Ką daryti?

— Mes bejėgiai. Mes kol kas neturime sąlygų tvarkyti kitaip. Gal tik sustiprinti auklėjimą darbą. Dažniau pas vaikus apsilankyti.

Vėbra iš rajono grįžo gana apsiniaukęs.

— Barė! Smarkiai barė!

— tarė jis striukai Bružui. — Mūsų pageidavimus užsi-rašė, bet priekaištavo mums ne tik sekretoriai, o ir kol-ūkiečiai. Ak ir sekasi — pirmutinė skiedra į akis kam gi daugiau, jeigu ne mums!

Jis tylėjo užsikvėpęs ant stalo, ranką panardinęs į tankius, šviesius plaukus.

— O jeigu... Jeigu taip mes pabandytume... organi-zuoti... internatą? — iš-sprūdo Bružui nedrąsi min-tis, kurios įgyvendinimu — būkime atviri — ir pats jis nelabai tikėjo.

Vėbra greit dirstelėjo į vaikną.

— Tu, brole, ką gi — sve-timas mintis sugebi skaityti? Aš ką tik pagalvojau: medis į kur palinkęs, ten ir pavirsta. Vaikus paliksime toms raganoms auklėti — sulauksi tu iš jų žmonių... Tikėkis...

Direktorius ir rankas nu-leido, išgirdęs Vėbros ir Bru-žo sumanymą.

— O kur mes rasime tin-kamą patalpą, lovas, in-ventorių? Argi juokai — bendrabutį įsteigti? Bet kaip sau — negalime... Reik kultūringai. O patys žinote, ko-kie šiuo metu mes turtuoliai: marškiniai vieni ant skūros, kiti ant tvoros.

— Su tamstos nuomone nesutinku, — tarė griežtai Vėbra. — Su tokiu manda-gumu mes net ir jokio puodo neuždengsime! Ir iš viso rei-kia tvirtai atsiminti, kad ma-žais jau buvome, o seniais dar būsime. Reikia ryžtis!

— Taip, reikia galų gale ryžtis! — patvirtino Bru-žas.

Direktorius raukėsi, bet pakluso. Kiti mokytojai pri-tarė. Rajono švietimo sky-riaus vedėjas Sunkloda iš-klausė Bružą labai atidžiai.

— O ko man anksčiau ne-sakėte?! Steponėnas nelabai pritaria? Bijojate sunkumų? Ak ir mendo vietoje jis gyvą rei-ka, lyg kalakutas vyžą. Ryt aš jį išsikviesiu.

Bružas, baigęs reikalus skyriuje, žinoma, nedelsė už-sukti ir į kraštotyros muzie-jų. Nijolė jį sutiko, kaip seniai laukiamą svečią.

— Ar nenuobodu Užrais-tyje? — paklausė ji.

— Nė kiek! Ten tiek dabar atsirado darbų, kad tik spēk sukintis.

Bružo drąsios akys ir karš-tas pasitikėjimas savimi jai patiko, bet ji kažkodėl apty-ko ir surimtėjo.

— Atvažiuok, aplankyk, — pasiūlė jis.

— O gal ten jau susirada-i kas tavo lanko?

— Pas mus mergaitės, kaip aguonos, — paerzino ją Bružas. — Bet kiekvienam savoji gėlė skirta... Mano-

sios Užraistyje nėra... Ji žy-di kitur...

Ir jis taip jai meiliai pa-žvelgė į akis, kad Nijolė tuoj pralinksmėjo.

... Ir štai praėjo trejetas savačių. Du kambariai bu-vo surasti. Tiesa, teko kai ką perkelti, suspausti. Ginčų ir barnių buvo nemaža, bet svarbiausia — kambariai bu-vo. Ten sustatė loveles, pa-kabino ant langų užuolaidas, paveikslus, ant staliukų su-dėjo šachmatų dėžutes, jau-nimo laikraščius. Paskyrė atsakingą internato auklėto-ją — Vėbrą, o jo padėjėju Bružą. Mergaičių skyrių ap-siėmė vesti Steponėno žmo-na. Mokinių bendrabutis su-kėlė gyvas kalbas. Po die-nos buvo numatytas ir ati-darymas.

Praeina diena, antra, penk-ta, savaitė.

Ir bendrabutis vis tuščias. Nė vienas mokinys nesikė-lia į jį gyventi.

Bružo, direktoriaus, Vėb-ros ausis pasiekia pikti gan-dai. Miestelio davaltkos gas-dina vaikus, jog ten ims iš kiekvieno po šimtą rublių per mėnesį. Maitins sauso-mis kruopomis. Magdalena laksto lyg širšės įgelta, iš na-mo į namą. Ji dalina moki-nukams saldinius, gąsdina dievo rūstybe, šaukiasi iš kaimų tėvus ir juos savaip įkalbinėja.

Vėbra susitinka su Bružu. Abudu juodu nelabai links-mi.

— Ak ir meluoja tos mal-dininkės, — taria Vėbra, karčiai šypsodamasis.

— Sena tiesa — minkštas liežuvis, bet skaudžiai gelia.

Bružui šiomis dienomis y-patingai bloga nuotaika. Dir-bo, rūpinosi, džiaugėsi, ir še-krad nori... Nors perplėšk krūtinę ir parodyk širdį Jie apskaičiavo, kad mokiniai internate pragyvens trigubai pigiau, negu pas tas pamal-džias spekuliantes. Švariai, jaukiai, linksmai. Ir svar-biausia — jauš, matys, gir-dės naują gyvenimą ir jo tilklus, o nemurdės praeties dvokynėje. Tai svarbiausia.

— Argi mes apsirikome? — tarė jis Vėbrai. — Neiti-kinsime?...

— Ką? — pašoko Vėbra. — Argi mes leisime, kad Magdalenos amžinai painios mūsų vaikus? — Vėbra žvel-gė į Bružą, lyg į ligonį.

— Ne! — užsidegė Bružas ir paraudo. — Apie mane taip ir nedrįsk galvoti. Bet labai sunku, kada žmonės užsispyrę ligi kvailumo.

... Pirmasis berniukas, ku-rį atlydėjo apsigyventi į sep-tynklasės internatą Bružas, buvo mažasis Stepas. Moky-tojas jam padėjo persikelti. Nešė jo drabužių ryšulį, per-juostą kanapine virve, o vai-kas ėjo šalimais, gyvū ir drąsiau žingsniu, tvirtai glė-byje suspaudęs knygu punde-lį. Greta skubino ir jo mo-tina, liesa, vikri moteris,

tarpais meiliai dirstelėdama į sūnų, pasitaisydama kašto-ninių plaukų sruogą ir links-mai pasisveikindama su pa-žįstamais.

Pro klebonijos langą, pra-skleidę čiut čiut užuolaidos kraštelį, į tuos tris keleivius žiūrėjo galvas suglaudę du žmonės: vyras ir moteris su juodais akiniais. Jie stengė-si, kad niekas iš gatvės ne-pastebėtų jų žvilgsnio. Juo-dviejų akyse spindėjo bevil-tiškas išgąstis...

Po poros savačių Bružas atvyko į rajoną paimti mo-kytojams algų. Direktorius Steponėnas mieliai jį koman-diravo, nes pats buvo smar-kiai užimtas. Septynklasės internate jau buvo keturias-dešimt du vaikai. Ir dar apie dvidešimt kasdien varstė jo kabineto duris ir klausinėjo, kada gi baigs bendrabučio praplėtimą ir jie galės taip

pat persikraustyti... Sunkloda pranešė Užrais-čio mokyklos atstovui links-mą žinią: papildomas inven-terius jau išskirtas. Gaus sunkvežimį — ims vežti.

Į kraštotyros muziejų Bružas įėjo ryžtingu žings-niu. Atsargiai priglaudė savo storą portfelį prie plieninių, smailiais batų galais riterio šarvo blauzdų. Lukterėjo, kol buvė tuo metu lankytojai perėjo į gretimą kambarį, apžiūrinėti titauginių kirve-lių. Ir tada Bružas paėmė Nijolę už rankos ir tarė:

— Ar žinai, kokia mūsų liaudies išmintinga?

Ji nustebusi kilstelėjo sa-vo dideles, linksmas akis.

— Liaudis sako: meilė ne ugnis, o užsidegs — neužge-sinsi. Tiesa?

Muziejaus direktorė sumi-šo ir tyliai atsakė: — Taip, tiesa.

Liaudies Dem. Šalyse

Dunojaus - Juodosios Jūros Kanalo Statyboje

BUKAREŠTAS. — Dešim-tys tūkstančių Dunojaus-Juodosios jūros kanalo sta-tytojų aktyviai kovoja už jo perdavimą eksploatacijai pir-ma laiko. Pernai statybinin-kai iškasė milijonus kubinių metrų žemės ir akmenų. Vi-siškai baigti darbai pirmųjų kelių kilometrų ruože. Jau pradėti betonuoti šliuzai.

Sunkiai praeinamuose ruo-žuose dirba tarybiniai ekska-vatoriai.

Be paliovos kyla kanalo statytojų gyvenimo lygis. Čiornavode atidaryta gerai įrengta poliklinika. Medži-di-joje ir Ovidiu prasidėjo nau-jų klubų statyba. Statybos barų bibliotekos papildytos dešimtimis tūkstančių tomų. Šiemet kanalo statybos darbų apimtis žymiai padidė.

Naujas Albanijos Moterų Gyvenimas

TIRANA. — Ryšium su 7-osiomis metinėmis nuo Al-banijos Liaudies Respublikos paskelbimo dienos Albanijos moterų sąjungos pirmininkės pavaduotoja Vito Kapo pa-darė Albanijos telegramų agentūros korespondentui pareiškimą apie tai, ką davė liaudies valdžia Albanijos moterims.

Albanijos konstitucijos 17-tasis straipsnis, pasakė Ka-po, užtikrino moteriai lygias teises su vyru visose gyvenimo srityse — asmeniniame, politiniame ir visuomeninia-me gyvenime. Daugiau kaip 25 tūkstančiai moterų dirba įvairiuose liaudies ūkio sek-toriuose. 17 moterų yra Liaudies susirinkimo deputa-tai, 1,931 moteris — viet-nių liaudies tarybų deputa-tai, šimtai moterų išrinktos liaudies teisėjais. Daugelis moterų iškeltos į vadovau-

jantį valstybinį ir partinį darbą.

Valstybiniai organai ypa-tingai rūpinasi motinomis ir vaikais. Moterys naudojami trijų mėnesių apmokamomis atostogomis nėštumo atveju, gauna naujagimių pašalpos. Vien per devynis praėjusių mėnesius atostogoms ir pašalpoms išleista daugiau kaip 22 milijonai lekų. Pa-statyta 90 gimdymo namų ir gimdymo skyrių, iš jų 78 kaimo vietovėse. Šimtų vai-kų lopšelių ir darželių įstei-gimas įgalina moteris akty-viai dalyvauti gamyboje.

Už Penkmečio Plano Įvykdymą per 4 Metus

BUKAREŠTAS. — Rumu-nijoje išsivystė visaliaudinis lenktyniavimas už penkme-čio plano įvykdymą per 4 metus.

Naftos verslovės "Boldeš-tji" darbininkams ir inžinie-rijos — technikos darbuoto-jams paraginus, Rumunijos naftininkai nutarė įvykdyti 1953 metų gamybinį planą per 11 mėnesių. Analoginius įsipareigojimus prisieė me-talurgai, transportininkai, e-lektrotechnikos, metalo ap-dirbimo, poligrafijos ir kitų pramonės šakų darbininkai.

Lenktyniaujančiųjų prie-šakyje žengia gamybinės tai-kos brigados. Bukarešto Rugpiučio 23-sios ardo sun-kiųjų mašinų gamykloje stachanvininko Ilijės Alek-sandru vadovaujama taikos brigada pamainos išdirbį pa-didino iki 350 procentų.

Puikius darbo pavyzdžius rodo 340 taikos brigadų nariai Bukarešto imonėse, 330 taikos brigadų nariai Stalino miesto ir Stalino srities fab-rikuose bei gamyklose. Dau-gelis šimtų taikos brigadų dirba Timišoaros ir kitų ša-lies sričių pramonėje.

(ELTA)

Kas

Kuom gal buv merikos of Amė mas ko nustebo kaip ta kaip ta: rio vy kovoti i ti gali i nize? prieita kraštut Kaip Pasii kaltina komuni dymus' "A. rašytoj Fastas Socia dažnai transli diniai r o tik t Daži susilail vos ini rimo. "A. duoda kos kla

Scena "The rodon

D D: 8

Kas Dabar Dedasi "Amerikos Balse"

Kuomet kelios savaitės atgal buvo pranešta, kad "Amerikos Balsas" ("The Voice of America") yra kaltinamas komunizme, visi didžiai nustebė. Kaip tai? Taip, kaip tai? Kaip gali istaiga, kaip tas radijo tinklas, kurio vyriausia užduotis yra kovoti prieš komunizmą, pati gali būti kaltinama komunizme? Aišku, kad čia jau prieita prie idiotizmo pačios kraštutinės kraštutinybės.

Kaip prie to prieita? Pasirodo, kad tie, kurie kaltina "Amerikos Balsą" komunizme, turi tokius "įrodymus":

"A. B." transliavo tokius rašytojus kaip Howardas Fastas;

Socialistiniams kraštams dažnai buvo siunčiamos transliacijos, kurios pagrindiniai nekritikavo socializmo, o tik tenykštes valdžias;

Dažnai "Amerikos Balsas" susilaikė nuo perdidelio "laisvos iniciatyvos sistemos" gyrimo.

"A. B." labai dažnai perduoda kūrinius tokių Amerikos klasikų kaip Whitmanas,

Twainas ir net Dreiseris; "A. B." dažnai giria modernišką meną.

Užkietėjusieji atsilkušiams reakcininkams tie visi dalykai atrodo kaip baisiausi nusikaltimai ir tiesiog, kvepia komunizmu. Bet jeigu mes nuodugnai pagvildinsime "Amerikos Balso" užsilaiškimą, mes pamatysime, kad skirtumas tarp "A. B." vadovų ir jų reakcinių kritikų yra tik tas: "Amerikos Balso" vadovai yra žmonės, kurie kovodami už savo reakcinius tikslus vartoja labiau subtyle, gudresnę ir diplomatiškesnę taktiką, kitaip sakant, yra labiau išsiprūsinę reakcininkai, o kritikai yra "know nothing" tipo obskurantai.

Paimkime pirma punktą, Howardą Fastą.

Fastas yra gerai žinomas kaip kairietis. Jis dalyvauja beveik kiekvienoje žymesnėje pažangiečių akcijoje. Jo knygos yra pažangaus turinio. Jos buvo išverstos ir išleistos visuose socialistiniuose kraštuose, Tarybų Sąjungoje, Lenkijoje, Kinijoje, Rytu

Vokietijoje ir t.t. Taigi, sako reakcininkai kritikai, ar jo raštų skaitymas per "Amerikos Balsą" nėra komunizmas?

Bet tie, kurie nutarė Fasto raštus skaityti, yra gudresni reakcininkai. Jie žino, kad likęs pasaulis vis labiau mato, kaip Amerika paverčiama reakcijos tvirtove, kurioje pažangiam balsui jokios laisvės nėra. Ir koks gali būti stipresnis paneigimas to, negu Fasto raštų skaitymas? "Amerikos Balso" vadovai žino, kad Fastas vis vien skaitomas Tarybų Sąjungoje arba kituose socialistiniuose kraštuose. Skaitydami jo raštus per savo programas "Amerikos Balsas" jo per daug jau neišpopuliarins ten, jis ir taip jau populiarus. Bet iš kitos pusės "Amerikos Balsas" siekia sukeikti ten baises komentarus:

"Taigi, Amerika dar ne diktatūra, kitaip, kaipgi jų radijas skaitytų Fasto raštus?"

Ar tenykščiai žmonės, kurie girdi "Amerikos Balsą" (jų yra labai mažai) pakliūva į tas pinkles, arba, atvirkščiai, permato "triksą", yra kitas klausimas.

Paimkime antrą kaltinimą, kad "Amerikos Balsas" nekritikuoja socialistinės sistemos kaip tokios. Atsilikėliai kaip McCarthy gali paneigti, kad "Amerikos Balsas" nuolat pultų socializmą ir girtų "Amerikos gyvenimo kelią". Bet ekspertai reakcininkai, kurie tvarko tas programas, "žino geriau", kaip tai išsireiškia angliškai. Jie žino, kad tokie atsikreipimai ten išsuktų didžiausio juoko. Jie žino, kad Tarybų Sąjungoje socialistinė sistema yra taip jaugusi į žmonių sąvokas, kad apart vieno kito likusio buvusio turčio senio, niekas nei nesapnuoja apie grįžimą į kapitalizmą. Tad, "Amerikos Balsas" savo ugnį kreipia prieš "Kremlį", "Staliną", "Kompartijos biurokratus" ir panašiai, ir tokiu būdu dar tikisi per savo mizerniškai mažą įtaką paskleisti ant kiek tik galima abejonės ir nepasitenkinimo.

Tas pats ir apie kitus punktus. Girti nepažabotą Amerikos kapitalizmą būtų nesąmonė, supranta "Amerikos Balso" vedėjai. Jie žino, kad tokios pagyros jiems nieko nepesūtų. Bandydamas gauti pritarimo ir simpatijų

Minint

Penkių metų sukaktį nuo mirties mano neužmiršamos žmonos Uršulės Kevėžienės, mirusios kovo 17 d., 1948 metais.

Juožas Kevėža

*U. Kevėžienė

jos Amerikos valdžiai, "Amerikos Balsas" pabrėžia kaip tik atbulus dalykus: — jis teigia, kad pas mus yra plati socialio saugumo sistema, jis teigia, kad unijos pas mus turi daug balso krašto valdyje, jis pabrėžia, kad pas mus medicina eina link socializavimo, ir taip toliau. Arba, paimkime moderniško meno klausimą. "Know nothing" reakcininkai yra įsikalbėję, kad moderniškas menas rišasi su komunizmu. Bet "Amerikos Balso" vedėjai, geriau suprasdami padėję, žino, kad girdami abstraktinį meną jie skleidžia formalizmą ir tokiu būdu bent kiek padeda formalistiniams menininkams Liaudies Demokratijoje, ant kiek jų (Pabaiga ant 12 pusl.)

Scena iš tarybinės filmo "The Grand Concert", kuri rodoma Studio teatre, Col-

ATLANTIC CITY BEDDING & UPHOLSTERING COMPANY

Chesterfields, Studio Couches & Mattresses
Dirbami Pagal Užsakymą, Apdengiami ir Taisomi
Darbas Garantuotas — Apropavimas Nemokamas

899 Bloor St. W. LOMBARD 1438

prie Ossington Toronto
Sav. John Kamichaitis

TAYLOR'S REGENT SERVICE STATION

College and Lansdowne Kampas
Telefonas: **ME. 9028**

(Dabrovolskių Zentas)

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, išria akis nervus, nuo kurių pa-eina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 3924

Elora Flower Shop

396 College St. RA. 5459
RA. 4228

Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms ir Kitiems Reikalams

Po darbo valandų telf.: OR. 4175

FUR COATS....

Futros Permodeluojamos Atsakingų ir Patyrusių Kailių-Siuvėjų

\$15 ir daugiau; darbas garantuotas; senos futros bus kaip naujos; paimam ir pristatom.

Uptown Furs
559 YONGE ST. MI. 9180
Toronto

Mes Dabar Parduodam

Geriausios Rūšies Futras, Žakietus, Skraistes ir Kalnierių

- Siuвам Pagal Mierą.
- Parduodam Gatavus.
- Taisom, Perdirbam.
- Pakeičiam Fasoną

Darbas Garantuotas

PRINCESS FASHION FURS
506 Queen St. West
Telefonas: EMpire 3-8884

ir
750 Yonge St.
Telefonas: RA. 8971

Pranešimai

Hamilton, Ont.

Smagūs šokiai

Sūnų ir Dukterų Draugijos antra kuopa rengia smagius šokius šeštadienį, kovo 28 dieną, 8 valandą vakaro, Karpatų rusų salėje, 707 Barton St. N.

Šokiams gries gera muzika, bus šiltų ir šaltų gėrimų ir skanių užkandžių.

Prašome visus ir visas iš arti ir toli atsilankyti ir linksmi laiką praleisti su savo pažįstamais.

Rengėjai

A. Rušenas Mirė Laidotuvės Penktadienį

TORONTO. — Draugas Antanas Rušenas, kuris buvo sunkiai sužeistas automobilio nelaimėje, pereitą pirmadienį mirė. Jis pašarvotas Yorke Brothers Funeral Home, 2357 Bloor St. W.

Laidotuvės įvyks penktadienį, kovo 13 d., 2 valandą po piet.

Rep.

Sūnų ir Dukterų Draugijos Pirmos Kuopos

Bankietas

Šeštadienį, Kovo 14 Dieną

Savo Svetainėj — 160 Claremont St.

Maloniai kviečiame atsilankyti

Pasivašinsite, smagiai pasišoksitė

Pradžia 6 valandą vakaro

Rengėjai

Scena iš tarybinės filmo "The Grand Concert", kuri baletu, muzikos ir dainų lododoma Studio teatre, Colbynas.

Sūnų ir Dukterų Draugijos Vajus

Sūnų ir Dukterų K.L.S.P. D-jos Centro Pildantysis Komitetas yra nutaręs skelbti dviejų mėnesių vajų už gavimą naujų narių į šią Draugiją. Tuo reikalu pranešimai kuopoms buvo išsiuntinėti pradžioje šių metų, bet spaudžij iki šiam laikui, dėl tam tikrų kliūčių, pranešimo nebuvo.

Lietuviškas posakis sako,

"geriau vėliau, negu niekad", todėl šiuomi pranešu, kad vajus už gavimą naujų aplikantų į Draugiją prasideda su 15 diena kovo ir tęsis iki 15 d. gegužio, 1953 metų.

Vajaus laiku priimami aplikantai net per pusę sumažintu įstojimo mokesčiu. Todėl gera proga tapti šios garbingos, gyvuojančios virš 40 metų, Savitarpinės Pašalpinės Draugijos nariu.

C. Narush

Centro Komiteto Sekr.

LONDONO ŽINIOS

(Atkelta nuo 2 puslp.) pardavėjai griebiasi už to, kur galima padaryti daugiau pelno, nors nuo to kartais turi smarkiai nukentėti ūkininkai ir plačioji visuomenė, išskyrus fabrikantus ir vertelgas.

Todėl iš anksto ūkininkai perspėjami, kad sintetinių gaminių progreso negalima

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 - 455 Spadina
Toronto
Ofiso Tel. KI. 4989
Rezidenc. Midway 9352

M. W. Kellermann

ADVOKATAS
6 Adelaide St. East
Ofiso telef. EM. 6-9591
Rezidenc. — MO. 1232
Toronto

Vištos ir Kiaušiniai

Sviežios vištos, žąsų, taipgi švieži kiaušiniai pas

Art Farm Produce

563 Queen W. Toronto
Tel. WA. 5957

Mirus

Antanui Rušėnui

Jo žmonai Akvilei ir sūnams Pranui ir Jonui reiškiame gilią užuojautą

Toronto Lietuvių Moterų Klubas

užkirsti, bet ūkininkai turi aiškiai suprasti tą reikalą ir organizuotai pasitikti sintetinių produktų gamybą, kitaip ūkininkai turės smarkiai nukentėti.

Ūkininkas

KAS DABAR DEDASI "AMERIKOS BALSE"

(Atkelta nuo 11 puslp.)

dar liko.

Ir taip iš eilės, taip vadinama "komunistinė įtaka" "Amerikos Balse" yra tik labiau apsilfaves priėjimas prie problemos, gudresnė kovos taktika. "Amerikos Balso" vedėjai yra tokie pat reakcininkai, kaip tie atsilikėliai, kurie juos kaltina. Bet išaiškinti tą atsilikėliams sunku, ir pasekoje to "Amerikos Balsas" pradeda keisti savo taktiką, pasidaręs "šurkštesnis", "kovingis", bet faktinai mažiau efektingas. Tiesa, daug ma-

Edenas Sutiko Dėtis Prie Kinijos Blokados

WASHINGTON. — Britų užsienio reikalų sekretorius A. Edenas sutiko su amerikiečių pasiūlymu organizuoti blokadą prieš Kiniją, kad nepatektų į Kiniją strateginės medžiagos. Bus kreipiamasi ir į kitas šalis prašant prisidėti.

LONDON. — Anglų laikraščiai sako, kad blokadą prieš Kiniją kiek pagerins Anglijos - Amerikos santykius, bet turės mažą reikšmę Kinijai.

Iš kitos pusės, gali kiek atsilipti į britų reikalus, nes ryšy su tuo gali pablogėti britų-kinų prekyba.

žiau efektingu jis negali pasidaryti, nes niekad efektingu nebuvo.

Anykštėnas

VIENĄ SAVAITĘ NUO KETVIRTADIENIO, KOVO 12

STUDIO TEATRE

Ant College
Ties Manning

Tel. ME. 6741

2 perstatymai kas vakarą:
nuo 6.45 ir nuo 9.15
Matinees trečiadienį ir
šeštadienį nuo 2.30

Ižanga:
Matinees: Adults 65 ct.
Vakarais: Adults 90 ct.
Vaikams 25 c. Įskaitant taksus

Tikietai Parduodami:

Rendezvous Books 734 Yonge St.
Studio teatre College-Manning
Midtown Books 735 Bathurst

Moodeys — Trijose
vietose: 90 King W., 21 Bloor W.
ir 567 Bayview

Belsize Tailors

Lietuvio Siuvėjo J. Račio
Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi Atliekame ir Rūbų Taisymo Darbą
Reikalui esant prašome kreiptis:

2011 Yonge St. - Toronto - HY. 9526

Frank Bochulis

Lietuvis Laikrodininkas

Taisau ir naujus parduodu laikrodžius, žiedus ir kt.
Darbas ir Prekės Garantuota
Atdara kasdien nuo 9 v. ryto iki 7 val. vak.

272 1/2 Queen St. W., Toronto

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST. — TORONTO

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių,
maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta

Lietuvis Plumberis

(J. Lisauskas)

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Piumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Priinama Kaina
148 WESTMINSTER AVE. Tel. LA. 5191
TORONTO